

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne

Makᵛε átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwâm ngáne Makᵛε átélé níhóbe t̄ngene Yesu Kr̄st̄əə, Mwǎn a Dyöb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awě abele mekan, awón-’ε kunze ábel míme mekan. Ene kunze enyínnédé áyāl e mekan míme áyágté’áá ne míme ábélé’áá. Yesuε ahóbé áá mós módē Mwǎn-a-Moonyon awě ampě, ábe ádē alongé, ábel bon bad békud alagsen dé mbéb.

A kálag tē wén, Makᵛε ábídté mekan áwed míme Yesuε ábélé’áá tómaa míme áhóbé’áá ne míme áyágté’áá. Ahóbe ngáne J̄ne áhángé epe éche Yesuε, ahób t̄ngene edusen éche Yesuε, ahób-pe mekágsen míme Yesuε ánkudté. Asóged, alúmté áte ngáne bēmboméé Yesuε á awog ne ngáne ámpuú’é. Nyaa édé ébe éche enén kálag ésógé, élúmté-’ε nén bán saké Makᵛε atelé chó.

Nkabtéd ní kálag

Mbooted mé nkalanj ní bwâm *1.1-13*

Nsón míme Yesuε á Galilia *1.14-9.50*

Nsón míme Yesuε áde áhídté a Galilia ápe á Jerusalem *10.1-52*

E’pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem *11-13*

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé *14-15*

Mpuu míme Yesuε *16.1-8*

Alúmed áde Sǎngwéé álúmté yǎl ámbíd e mpuu ne mpume míme *16.9-20*

Ehângé éche Jone, Ndusene
(*Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28*)

¹ Nkalan mí bwâm níme Yesu Krístəə Mwǎn a Dyöb mǎmén. ² Mbóótédé ngáne nkal é'dəádəŋ Yesayaa àntenlé aá,

“Dyöb áhóbé aá,

‘Nǎné’, nlóme nímém mésénze níme mésēbē wē á’sō,

ábonŋsen wē nzii.’

³ Móbélé’ ehângé á ehyánge nén,

‘Nyébonŋsen epe éche Sǎngwéé. Nyétii echē nzii.’ ”

⁴ Né-óó Jone ampě á ehyánge, ádusén bad, ákalé-’e eyale é Dyöb aá, “Nyéte de Abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bon Dyöb álagsen nyé mbéb.” ⁵ Bad bébídé’áá á mbwóg e Judeya esyáál ne á dyad á Jerusalem, békag áwē áwóglen mó. Née bēmpaléé nímāb mbéb áte Jone ádusén bó á edíb é Jodan.

⁶ Jone ahágé’áá mbóté éche bébénlé nyon éche ébídé á yǎl e kamêl.* Awáá’áá ngóó a ngob e nyam. E’chuu ne bengóméé bóó ádyágé’áá.

⁷ Ahánté’áá aá, “Mod ǎpě ámbíd echēm awē atómé me. Meékwognedéé ké ábwaam ásē áhune nímē nkəəd mé metámbe. ⁸ Ndusan nyé ne mendíb, bon ádusén nyé ne Edəádəŋ éche Esáá.”

Yesue akudé edusen ne mekəgsen

(*Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13*)

⁹ Mmē mesú Yesue ambíd á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wée Jone. Jone andusén mó a edíb é Jodan. ¹⁰ Ade Yesue ábídeé á edíb-te dóó ányíné née ngob e dyöb énednadté. Edəádəŋ é

* **1:6** Bébénládtaá nyon é nyam eche béchəgéé bán Kamêl ábel mbóté. Mbóté éched éebáge’áá kunze é mbóté.

Dyöb émbíd ádyöb, ésud mó á nló mîn née élā̄.
¹¹ Hée ehób ébídée ádyöb nén, “Edii awem mwän a nlém awě rídóó bwâmbwam. Ndé menyinge ne we.” ¹² Abwōg-ábwōg échē Edāádəŋ ênkid Yesue á ehyánge. ¹³ Andyée áwed móom mé e’pun méniin, Satanε ákəgé mó. Nyam échē ékaa’ ébédé áwed, ángel-ε éwōŋgān mó.

Yesue apwədə bembapeε bé’sō

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ambíd e pónδέ bēnhē Jōne á mbwōg. Ade bémáá mó ahé á mbwōg, Yesue ampě á mbwōg e Galilia ákalé nkalaŋ ní bwām ní Dyöb, áhōbē nén, ¹⁵ “Pónδέ epedé, nkamlen ní Dyöb rídé benben. Nyé mod téé áhəŋlən ádē abé dé mbéb, nyédúbe-’ε nkalaŋ ní bwām.” ¹⁶ Ade Yesue ábammée nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simōne bó mwānyaŋ Andreyā, née bébwémée mbínzé. Bébédée bekób-bé-súu. ¹⁷ Hée Yesue áləŋgeé bó aá, “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bōb, meéyāgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd me.” ¹⁸ Abwōg-ábwōg bēntedé échab mbínzé, béhídē-’ε mó. ¹⁹ Née ákíí mwă etún, annyín bān ábe Zebēdie, Jemse bó mwānyaŋ Jōne á bōle-tē née bébwémée mbínzé. ²⁰ Anyín ádē ányíne bó, anchélé bó. Bēntedé echab sán Zebēdie ne bad bé nsón á bōle-tē béhídē Yesue.

Yesue abidté mod edāádəŋ é mbéb áte

(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne ábē bembapeε béniin bēnkě á dyad á Kapenahum. Adě mbwe-mé-nkóme-áte nípedé, Yesue ankě asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayáged. ²² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yāl áte bwâmbwam áyāle ayágté’áá née mod awě nzé

ahóbé né é máá. Eeyágte'aá nêhngáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héε mod nhóg awě edǎádǎη é mbéb émbēē áte ápédé tǎléd, ábōnē aá, ²⁴ “A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwónhéné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí wε bwâm. Edíí mod awě Dyōb álómé, awě asáá.” ²⁵ Héε Yesuε ákânnεé échê edǎádǎη é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” ²⁶ Dóo échê edǎádǎη é mbéb éságté ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-'ε esaád é ngíne, bonj ébíd-tε mó áte. ²⁷ Menyáké ménkōb ábê bad bwâmbwam. Bésεdté nhóg ne aníníí bánken, “Nzé-dyámé dén! Ayáged dékōlē dén-ε? Anén mod awóó ngíne ákamlεn e'dǎádǎη bé mbéb, é'wōgnē-'ε mó!” ²⁸ Nén dēmbēl nkalanj míme Yesuε mēnkanléd mbwóg e Galilia esyǎál.

*Yesuε achōhté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)*

²⁹ Néε behídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesuε nchoo ne Jemse bó Jōn bēnkě á ndáb eche Simōne bó Andreyá. ³⁰ Simōne mwaád nyaá ambé á anōη dé nkole, ahéb dēnsog mó. Ade Yesuε ápédé pεén, bēnlāā mó tǎhγene nkole míme ane mmwaád. ³¹ Dóo ákíí wée ane mmwaád ábédé, bonj áchēhγē mó á ekáá, awōhγén mó ásyǎ ásē. Ahéb dēmmaá mó, ákōb-pε bó nken. ³² Ene ngukél áde enyεn é máá asud, bad bēmpεén bad bé nkole bésyǎāl ne bad bésyǎāl ábe e'dǎádǎη bé mbéb bēmbēē áte wée Yesuε. ³³ Bad bé dyad bésyǎāl bēnkanhén mμwε ndáb míme Simōne. ³⁴ Yesuε anchoód bad híin ábe békónlé'áá nkole nyaa ne nyaa, abídéd-tε bad e'dǎádǎη bé mbéb híin áte. Eémwage'aá pεn aá ábē

e'dəəðəŋ bé mbéb é'hôb dyamdyam áyāle bémbii mod awě ádíí.

*Yesue akalé nkalaŋ ní bwâm á Galilia
(Luk 4.42-44)*

³⁵ Epəg é mbwembwε áde bīn béēkēnlēē, Yesue anhidé ásē, áhídē á dyad-tê, áke á ahəŋgé á hōm, ákānne'. ³⁶ Siməne ne bad ábe bóbō bémbē, bēmbbootéd Yesue ahəd. ³⁷ Bédíbté-'aá mó, dōo bəlāŋgēé mó bán, "Moosyəál ahede wε!" ³⁸ Yesue anláá bó aá, "Dékag hōm démpēe. Dékag á myad míme rídé benben ábel boŋ níkal nkalaŋ ní bwâm áwed ámpē, áyāle nímmē nkalaŋ móo níkáá boŋ nípē á nkōŋsé." ³⁹ Né-əó, ankě mbwóg e Galilia esyəál, ákalé nkalaŋ ní bwâm á ndáb é mekáne, ábídtē-ε bad e'dəəðəŋ bé mbéb áte.

*Yesue achōŋté mod awě meləŋ mékóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)*

⁴⁰ Mod nhóg awě meləŋ mékóbé ampě wée Yesue, abwóg mebóbón, áchāā mó aá áwōŋgen mó. Anhób aá, "Nzé edəə ehεle ébēl me nsáŋ." ⁴¹ Ngol enkonned Yesue. Dōo ábídté ekáá, ábānē mó á yəl, boŋ álāŋgē mó aá, "Ndəə, sáŋ!" ⁴² Abwōg-ábwōg míme meləŋ mēmmaá ane mod á yəl, áchōŋ-ε. ⁴³ Yesue anláá mó aá ákag, asím-me mó etúu áte aá, ⁴⁴ "Nəné', weelāŋgé modmod dyam áde ábēnlédé, boŋ kě élúmed yəl wée prisε, ásimen wε. Ebag-ke mendε ngáne mbéndé e Mosεε éhedeé, álúmed bad wεé mósāā." ⁴⁵ Boŋ ké nē, áde ane mod abídé, ankě, áke ákalé mó nímmē nkalaŋ hōm ásyəəl. Ankal mó bwāmbwam nyaa eche Yesue éehεle'aá dyad ké ahóg asól ámpē á ntélé. Antīm ádyεé' á mehəŋgé

wéε bad béesaá. Ké nê, bad bébidē' mebwōg mésyāäl béhyāg áwē.

2

*Yesue achōhté mod awě awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)*

¹ Néε nguse é e'pun étómé, Yesue ansú ámbid á Kapenahum. Bad bénwōg bán ahúú. ² Ekud é bad énkūmēn áwe ndáb nyaa echě etál éēbēdeé á ndáb-te, ké á mmwε. Yesue akānlé'áá bó eyale é Dyōb. ³ Héε dōo bad béniin bépééné mod awě awédé eped. ⁴ Boη ngáne ndun e mod émbēē áhed, bēnkēnhēnlé mó apεen wéε Yesue ábédé. Né-ōó, bēnchāgē á ndáb mín, bēnēdē nnoη í ndáb á nló mín wéε Yesue ántyēēmmē. Ade bémáá nnoη anede, bēnsudtén ane mod ebúm éche ánaa'é ámín wéε Yesue ámbēē. ⁵ Ade Yesue ányíne adúbe ádē ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awě awédé eped aá, "A-mwān, nlāgséné wε mbéb." ⁶ Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bēndyεé ásē áhed bēmbootéd anyoo áte á nlém-té bán, ⁷ "Chán anén mod áhēléé se áhōbē' enén ndín e akan? Asyáa Dyōb. Nzéé ahēlese álagsén mbéb ésebán Dyōb dēmpen?" ⁸ Abwōg-ábwōg Yesue anchēm bó mewēmtēn. Héε ásepteé bó aáken, "Cheé ékáá boη nyéwōō' enén ndín e mewēmtēn? ⁹ Ahéé ádé dyam ásad, naa áhób wεé 'Nlāgséné wε mbéb,' káa áhób wεé, 'Syáá ásē, étéd échōη ebúm ébooted akε?' ¹⁰ Boη, mēlūmēd nyé nēn mēé Mwān-a-Moonyoη awóó kunze á nkōηsé álagsen mbéb." Dōo álāngεé ane mod awě awédé eped aá, ¹¹ "Nlānge wε nēn, syáá ásē, étéd échōη ebúm, ésúε' á ndáb." ¹² Hē dēn wéε moosyāäl ánōnēé mó nê, ane mod anhidé

ásē, atéd éche ebúm ábootéd-te akε. Yǎl enkóm bó áte bwâmbwam, békēnē Dyōb, bēhōbē bán, “Séenyīnēē sé enén ndín e dyam mbéd!”

*Yesuε achénlé Leviε
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)*

¹³ Ambīd e nê, Yesuε antīm ámbīd ámpē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empě áwē, ábootéd-te bó ayóged. ¹⁴ Ade átóméé á nzii, an-nyín nlad-é-tááε nhóg awě béchágé’áá bán Leviε, mwān awě Alpasεε. Leviε andyεé ásē á ndáb echě ákóbé’áá tááε áte. Héε Yesuε álângeé mó aá, “Hídé mε.” Dóo Leviε átyéémé ámīn bon áhīdē-’ε mó.

¹⁵ Ambīd e pónDé Yesuε adyágé’áá ndyééd á ndáb wéε Leviε. Ekud é besaad bé tááε ne bad bé mbéb bémpēε bēhídé’áá mó. Bóbōō bēndyεé á tébelε ne ábē bembapεε. ¹⁶ Ade donge dé beléede bé mbéndé ábe bēbédé Befarisia bényíné Yesuε ádyāg ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááε, dóo bésεdteé ábē bembapεε bánken, “Cheé ékásá bon ádyāg ndyééd ne échē ndín é bad?”

¹⁷ Ade Yesuε áwógé nê, anláá bó aá, “Bad ábe bēdyéé bwām bēētógnεnεé mod-a-bwεl. Bad ábe békónle’ bōō bétógnéné mod-a-bwεl. Meépedéé á nkōñsé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyōb, bon mpedé ayāle bad bé mbéb.”

*Nsēdtéd tângene adid á yǎl
nzaa á mekáne-té
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)*

¹⁸ PónDé póg ebédé, bembapεε ábe Jōnε, Ndusεnε ne Befarisia bēndīd yǎl nzaa á mekáne-té. Dóo bad behóg bēpédé wéε Yesuε bon bésεdte mó bánken, “Cheé ékásá bon bembapεε ábe Jōnε, Ndusεnε ne ábe

Befarisia bédidé yǎl nzaa á mekáne-tê bonj ábõŋ pen béedidé’?” ¹⁹ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wóngé, béhele bédidé yǎl nzaa á mekáne-tê áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? Béedidéé, béetãŋgenéé yǎl nzaa adid á mekáne-tê pónde echě mod awě akude sómbé ádíi ne bó. ²⁰ Bonj epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echě epun dóo bédidté yǎl nzaa á mekáne-tê. ²¹ Nyèbíi nén bán nzé mod anabpe’ mbóté, eetédéé eped é abad ékōlē se ánabnéd nchun mí mbóté. Ayāle nzé échē eped é abad ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nê ábele’, échē epõn ékale’ áte tómaa ngáne énsēbēē abé. ²² Melemlem nēŋgáne mod éētēdēē mīm mékōlē se ahé mó á nchun mé ntyág,* se ápen. Ayāle nzé abelé nê, né mīm méhōd káŋ ntyág nýéd, mīm mémād asyoge ntyág-ke ámpē mbéb. Bonj bétédéé mīm mékōlē, béhé á ntyág mékōlē-te.”

Nsedtéd tãŋgene

Mbwε-mé-nkóme-áte

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwε-mé-nkóme-áte nhóg Yesue atómé’áá á nzag e ngun-tê. Ambé ne ábē bembapεε. Ade békagké nê, dóo ábē bembapεε bébóótédé e’sóg é’ ngun apád. ²⁴ Héε Befarisia bélãŋgeé Yesue bán, “Nõné’, cheé ékóá bonj ábõŋ bembapεε bébele dyam áde mbéndé ébagεé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?” ²⁵ Yesue antimtén bó aá, “Nédē nyéelāā’é mbéd á kálag e Dyõb dyam ádē kãŋ Dabidε ámbenlé ádē bétógé chõm éche bédyágkē

* **2:22** Ntyág mímé bēbénlé ngob e nyam móo bēbénládtaá pónde eched.

ne ádě nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyöb á pónde echē Abyataa ábédé prisε ambáámbáa. Andyé e'wεle ábe é'bédé ndε e Dyöb. Bon echεd mbéndé eébagεé mod ké nhóg kunze ádyē ábē e'wεle étōmεé Prisε. Mwēn andyé ábē-ε káñne bad ábe bēnwoón mó donge." ²⁷ Dóo Yesuε ásógtεé aá, "Dyöb dénsēbē moonyon ahæg, bon átiidē epun éche békōmmēē áte. Enkēnsébēé epun atii bon ahægé moonyon aá ákōmme áte échē epun. ²⁸ Né-óó, Mwān-a-Moonyon awóó nkamlεn káñne ámīn e mbwε-mé-nkóme-áte."

3

*Yesuε achōjté mod
awē ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)*

¹ Héε Yesuε átímé ámbid á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awē ekáá éwédé. ² Bad behóg ábe bēbédé áhed bēhédé'áá Yesuε awusé akóben. Né-óó bēnóné'áá Yesuε chodchod, ányín nzé ádiid ane mod bwām á mbwε-mé-nkóme-áte. ³ Héε Yesuε álāngεé ane mod aá, "Hyě étyéem á'sō hén!" ⁴ Dóo Yesuε áseɗtεé ábē bad aáken, "Nyéláa me ké édé mbéndé ábel mbon á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Edé mbéndé áson alongé á mod, káa áwúu mó?" Bon bēnkēnhóbpé dyamdyam. ⁵ Anwóg ndutul á nlém-tē bwāmbwam áyāle ábāb e'lel bé nlém á abum. Héε ánóné bó ne meliŋgá, bon álāngē ane mod aá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyεé mó bwām ámpē. ⁶ Héε Befarisia bēbíde á ndáb e mekáne, bon békē bētānē bad bé epepé éche Herōde, ábwōg-ábwōg bóbōó bēhægké Yesuε áwúu mó.

*Ndun e mod ehidé
Yesue á edib é Galilia*

⁷ Yesue ne ábê bembapεε bēnhidé békē á edib é Galilia. Ndun e mod enhíd mós áwed. Abê bad bémbíð á mbwóg e Galilia, á Judeya, ⁸ á Jerusalem, á mbwóg e Idumeya, á mbwóg echē edé échíníí eped é Jodan, ne á myad níme médé benben ne myad mémháá mé Tire ne Sidon. Abén bad bépágé'áá wéε Yesue áyāle bēnwōg mam níme ábélé'áá. ⁹ Bad bēmbuú áte nyaa echē echabé ámīn. Né-ǝó, Yesue anláá ábē bembapεε áá béboηsen bōle ábel boη bad béekaηnán mós. ¹⁰ Ammād ekud é bad ahood, né-ǝó bad bésyāēl bēmpēe ábe békónlé'áá bēbuné ape wéε ádíí, ásitēn mós ábel boη bēdyεε bwām. ¹¹ Póndé téé echē e'dáádəη bé mbéb ábe é'bédé bad áte bényīnnē mós, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte bēhūnē ásē, é'bōnē-'ε bán, "Wε-εé edé Mwān a Dyōb!" ¹² Yesue ansím bós etúu áte áá bélāngē bad nyaa e mod eche módíí.

*Yesue apwédé bembapεε
dyōm ne bébe*

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Héε Yesue áchágké á ekone mīn, áchēnlē bad ábe áhédé'áá, boη bépāg áwē. ¹⁴ Dós apwédé bad dyōm ne bébe ábē ne mós, áchagé bós áá bembapεε bé nlomag ábe álōmmē-'ε ákal eyale é Dyōb. ¹⁵ Ambāg-ke bós ngīne ábíded bad e'dáádəη bé mbéb áte. ¹⁶ Abê bad dyōm ne bébe bēbédéε: Simōne awe Yesue ánchuu'é mbəη áá Petro; ¹⁷ Jemse bós mwānyəη Jone, bán ábe Zεbedie, (ábe Yesue ánchuu'é mbəη áá Bwanegεε, awē adé bán, Bán bé ngin.) ¹⁸ Andreyá bós Filibe, Batolomyo, Matyo, Tōmasε, Jemse mwān awē Alfōse,

Tadiose, Simōne awě ambé á epepé é kán e alon,
 19 ne Judas Iskariōde awě antīm Yesue asóm.

Béchágé Yesue bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Hée Yesue átímé á dyad. Ekud é bad ênkaán ámpē nyaa echě Yesue ne ábē bembapεε bénkênwóngé pón dé ádyé ndyééd. ²¹ Ade Yesue baányan bėwógé nê, bėnkě mó ahed, átéd mó áswên mó á ndáb áyāle bad bėhóbé'áá nén bán, “Nló méēsáa'é mó áte.” ²² Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bėmbíd á Jerusalem bėhóbé'áá bán, “Belzebule adé mó áte. Ene kân e e'dəádəŋ bé mbéb chō ebagé mó ngine ábided bad e'dəádəŋ bé mbéb áte.” ²³ Hée Yesue áchénlé bó bon ákanlé bó ngan aáken, “Chán Satanε áhele se abídéd Satanε? ²⁴ Nzé bad bé alon ahóg békábné áte, bon nchemtén méesě, ádé alon déeheléé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pε ákábné áte, bon nchemtén méesě, ádé abum á ndáb déeheléé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlen ní Satan níkábné áte, bon bėn ne bėn bėwane, níme nkamlen méebemmé, mékwě, nípē-ε ásōg. ²⁷ Né dōó mod eéhēlēē se asól á ndáb e ngine-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mó ahan. Amaa'áa mó ahan, bon atéd ábē bwēm é'syāāl. ²⁸ Ne mbále nlānge nyé nén mée Dyōb délagsén bán bé baányon mbéb nísyāāl níme bėbélé káŋne nzyāŋ ké ehéé echě bėbítde á nsal. ²⁹ Bon kénzée awě ahóbé e'bébtéd é' mekan tŋgene Edəádəŋ éche Esáá, éekudté alagsen mbéd. Abelé mbéb níme méewóo alagsen.” ³⁰ Yesue anhób nén áyāle bad bėhóbé'áá bán, “Edəádəŋ é mbéb édé mó áte.”

Yesue nyaá ne baányan
(*Mat 12.46-50; Luk 8.19-21*)

³¹ Héε Yesue nyaá ne Yesue baányan bépédé, bétyéém é ebwóg-te, boŋ bélōmē mó achəg. ³² Ndun e mod enləŋnéd Yesue. Bëndyεé ásē. Dóo bəlāŋgeé mó bán, “Echōŋ nyon ne baányon bédé á ebwóg-te béhede wε.” ³³ Héε Yesue ásedtée bó aáken, “Nzée adé echēm nyan, benzée-’ε bédé bānned?” ³⁴ Dóo Yesue ánənée bad ábe bəlāŋnéd mó nê, boŋ áhōbē’ aá, “Echēm nyan ne bānned bóo bən! ³⁵ Kénzée awē abele mam níme Dyōb áhedeé adíi mwānned, abé-’ε echēm nyan.”

4

Ngan e mbál-e-bū
(*Mat 13.1-9; Luk 8.4-8*)

¹ Yesue ambootéd bad ayáged ámpē á nkəg mé edib é Galilia. Bad ábe bēnləŋnéd mó béntōmtēn abuu áte, nê dēmbēl asól á bōle-tē ádyēē áwēd-te. Abē bōle bēmbē á edib-tē. Ene ndun e mod chó-’ε enlyəg á nkin mé edib. ² Abēnládtáá ngan áyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, ³ “Nyéwóglən! Nkwel-é-nzag nhóg ankē mbál asob á nzag-tē. ⁴ Ade ásobeé mó nê, donge dénhūn á nzii-tē, menən mēmpě mémad mó asōmted. ⁵ Donge dénhūn á meláá-tē wée ndəəb énkēmbuu’é áte. Enwāmsēn abíd ásē ngáne ndəəb énkēnchabpé ásē. ⁶ Boŋ née enyen é ngíne épédé énhyaād ábē bwēm é’wé-’ε, áyāle nkan ménkēnsónlé bó á ndəəb-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wée mekôd médíí. Née mekôd mē mékwógé, mékán akwog áde ábē bwēm, nê ábel bēnkēnchyaá’é. ⁸ Boŋ donge dé mbál dénhūn á ndəəb e bwām. Mmén mbál

mémbid ásē bwâm, ríkwōg, ríchyáá'-ε. Donje dé e'sóg dénwālē móom mé mbum meláán, donje móom ntóób, ábíníí'-ε, mbwókél." ⁹ Yesuε ansógéd enén ngan aá, "Kéńzée awě awóó metúu, áwóge'."

*Nzəm echě ekəə boŋ Yesuε ákalé ngan
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)*

¹⁰ Ade Yesuε ályágé mwěmpεn, ábē bembapεε dyóm ne bébε ne bad ábe bémbē ne mó, bénlāá mó bán átógned bó échē ngan. ¹¹ Héε Yesuε álángeé bó aá, "Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun e nkamlεn rímē, boŋ ne bad bémpēe abele aá béwóge' rímén mekan mésyāāl dásō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel boŋ, ké bényīnē ké nyínén, béechemé, ké béwōgē ké wógén béēsōntān áyāle nzé básōnténé né bétimén Dyōb, békūd-tε alagsεn dé mbéb."

*Yesuε atógké ngan e nsob a mbál-e-bū
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)*

¹³ Dóó Yesuε ásedtée bó aáken, "Nédē nyéesōntεnεé enén ngan-ε? Nzé nyéesōntεne chó chán-nō nyémwεé échíníí ngan asōntεn? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyōb. ¹⁵ Donje á bad bédé nēngáne mbál ríme ríhúné á nzii-tē. Nzé béwóge eyale é Dyōb ábwōg-ábwōg Satane abelé áhyε ahúd bó chó á nlém-tē. ¹⁶ Abíníí bédé nēngáne mbál ríme ríhúné á meláá-tē. Béwóge' eyale é Dyōb, ábwōg-ábwōg békōb-pε chó ne menyinje. ¹⁷ Boŋ échē eyale éewēnnāadtē bó á nlém-tē, bédúbpe'-ε chó dásō á esōŋ é pónidé. Né-óó, nzé ndutul ne metake bépédé áyāle échē eyale bédol yāl ámbíd ábwōg-ábwōg. ¹⁸ Abíníí'-ε bédíí nēε mbál ríme ríhúné á

mekôd-te. Bédii bad ábe béwóge eyale é Dyôb,
 19 bon mpúlé mé nkônsé ne adəŋ dé abud á bwēm
 awón, ne ahəd á bwēm bémpēe ákán bó nlém áte
 nyaa echě béehelélé e'pum achyáa. 20 Bon bad ábe
 bédé nēŋgáne mbál míme ríhúné á ndəəb echě eboó
 yəl, bédii bad ábe béwóge' eyale é Dyôb, békōb-
 pe chó, béchyāā-'e e'sóg ábe é'wánlé mesonǵé mé
 mbum móom méléán, móom ntóob ne mbwókél."

Nzé béchodé etrukán béekonǵéé chó
 (Luk 8.16-18)

21 Héé Yesue ásədtéé ene ndun e mod aáken,
 "Mod asónléé etrukán echě áamáá achod á ndáb-te,
 ábānē chó á ebwəg-sé ké'e á anonj sé-ye? Saá á atii
 dé etrukán mín dóə ábelé ábānē chó? 22 Chǵm ké
 éhéé éche ékónnéde ébīd á enyen. Ké éhéé-'e éche
 békúténé bédibé chó. 23 Kénzée awě awóó metúu,
 áwóge'.

24 "Nyétōŋ chǵm-ée nyéwógeé anən áte bwām!
 Melelem mé nhəgtéd míme ébenlédé wée wěn
 móə Dyôb dǵmpē débēnlédté, ábenléd-te mó tómaa
 ngáne wēmbēnlédté wée wěn. 25 Kénzée awě awóó
 nsōŋten rí kun é nkamlen mí mín, Dyôb débād mó
 míme nsōŋten abe. Ane awě mó-'e eewóo, Dyôb
 dékobén mó káŋne mwāmpīn awě awóó."

Ngan e mbál-e-bū

26 Yesue ambé áhóbe aá, "Nkamlen rí Dyôb rídii
 nēŋgáne mod awě akií mbál-e-bū asob á nzag-té,
 27 átīm ámbīd á ndáb, nkuu ákūne', mǵte ábelé
 míme nsón. Ene pónde esyəál, mbál ébīde ásē,
 ékwoge' ésebán abíe' ngáne nē ábenladté. 28 Ndəəb
 chēn-éé ebele bon bwēm é'kwoge', é'chyāā-'e
 e'pum. Nlóm mí byaá móə rísēbpe abīd, ámbīd

e pónde mbwéem kááñne ásōg, e'sóg bómpē é'bid.
 29 Bonj nzé e'sóg é'máá awúu, ábwōg-ábwōg ane
 mod abelé atéd páá áke dé apád áyāle pónde echē
 bépadeé epedé.”

Ngan e mbál níme ríchiné

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

30 Héé Yesue áhóbéé ámpē aáken, “Cheé déhéleé-
 se déhəgtén nkamlən ní Dyöb-ē? Ngan ehéé
 débenlédté echē ělūmēd ngáne nímé nkamlən
 rídí-yé? 31 Ndii nēngáne mbwé e mbál-e-bū echē
 mod átédé bonj ásob á nzag-tê. Mbál-e-bū edé
 mwāmpīn bwāmbwam nzé béhəgténé chó ne
 mbál mémpēe níme rídé á nkōñsé. 32 Bonj nzé
 ékwógé, ékale' tómaa e'sum* é'syāāl, éwóo-'e ngen
 éche menən méhyagké mūm alónj áte.” 33 Yesue
 akānlé'áá bad eyale é Dyöb, ábenláád ekud é ngan
 émpēe nēngáne échén. Akānlé'áá bó nyaa echē
 bésōñtēnnē. 34 Eékanle'áá bó áde ébenlédeé ngan,
 bonj nzé anlyəg mwēmpēn ne ábe bembapēe aláá
 bó mam mésyāāl níme échē ngan éhóbéé.

Yesue ahóódté ekukud

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

35 Echē epun dēn ngukél, dōo Yesue álāngéé ábē
 bembapēe aá, “Syāā déchabe pēd e edib eníní.”
 36 Héé ábē bembapēe béchénné ene ndun e mod
 bonj bésālē á bǎle-tê wéé Yesue ámbēē bonj békēené
 mó. Myǎle mémpēe mémbē áhed. 37 Abwōg-ábwōg
 dōo ekukud é ngíne ébóótédé atóm, bonj mendíb
 mésālē á bǎle-tê nyaa echē bǎle bēmpōnné asú
 á mendíb sé. 38 Yesue ambé á bǎle-tê á pēd e
 mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbōñgé mín, ákūne'.

* 4:32 Bān bé mel nēe ndōñ.

Héε bényeméé mó ásē, boŋ bēlāngē mó bánken, “A meléed, weewóó’ε we pónde éε syánē dédíí á kwééd-te-yε?” ³⁹ Héε Yesue átyéémé ámín boŋ ákännē éché ekukud áte aá éhóó, aláá-’ε mendíb aá mésud. Ekukud énsōg awan, ekíde-’ε éhóótéd áte. ⁴⁰ Héε Yesue áseɔtεé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōgē mbwóg? Nyéewóó’ε adúbe kááŋ ne bɔɔb-ε?” ⁴¹ Boŋ mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bésɔdté nhóg ne aníní bánken, “Ebál e mod éhéé chén éche kááŋne ekukud ne mendíb bēwōgnéé?”

5

*Yesue achōŋté mod awe
awóó e’daádəŋ bé mbéb
(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)*

¹ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á pɛd e edib eníní, á mbwóg e Gerasin. ² Ade Yesue ábíde á bǎle-tē bídeŋ, ambomén mod awé abíde á soóbadε. Edáádəŋ é mbéb émbε ane mod áte. ³ A soóbadε dóó ádyéé’áá. Modmod enkēnhenlé mó abane á mehan ampē, ké ne bengɔbéngɔbē. ⁴ Ayāle ngen ne ngen, béháá’áá mó ne e’pwog ne bengɔbéngɔbē boŋ ké nē aselé’áá bengɔbéngɔbē áhentéd-te e’pwog bē áte. Antómtén ngíne awóŋ nyaa eché modmod éehéle’áá mó abwoge. ⁵ Atamnádtáá á soóbadε ne á e’kone-tē nkūu ne müte, ábōnē e’saad ákweltáád-te yǎl ne meláá.

⁶ Ane mod abédé mwǎ etún áde ányiné Yesue. Héε ányógté mehélé, boŋ ábwogē mebóbóŋ áwē e’só-te, ⁷ ábōnē esaad é ngíne, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwǎn a Dyōb á Ngum, cheé sóo déwóŋné? Ncháa we á dŋn á Dyōb méé weekógsán mε.” ⁸ Ane mod

anhób nê áyāle Yesue anláá edǎǎdǎη é mbéb aá, “A-
edǎǎdǎη é mbéb, bíd ane mod áte!” ⁹ Dóo Yesue
ásedteé mó aáken, “Chán đĩn ádíi wε?” Ankwentén
aá, “Đĩn ádíi me bán Amudteε, áyāle sébuú áte.”
¹⁰ Ambé áchāā Yesue aá eénānē’ ábê e’đǎǎdǎη bé
mbéb ene mbwóg.

¹¹ Bǎǎb-pǎǎ, sǎηkalaa a esǎg é nguú chǎ-’ε ébédé
benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone.
¹² Hée ábê e’đǎǎdǎη bé mbéb é’cháá’ε Yesue bán,
“Lóm sé á nguú-tê wê, émwe sésǎl chǎ áte.” ¹³ Hée
Yesue ábágé bó kunze boη é’bíde ane mod áte.
Abíd áde é’bíde ane mod áte é’sǎlē éché nguú áte.
Eché esǎg ébédé dyam e’kǎlé é’ nguú é’bε. Abwǎg-
ábwǎg éché esǎg émpǎde áse, ényǎgté’ á eláá é nkin
mé edib-é-nzab, éhún á edib-tê, éhó-’ε.

¹⁴ Benǎn bé nguú béntǎm mehélé á dyad-tê ne á
mebwóg níme médé benben, ákale bad dyam áde
ábénléde. Abê bad bémbíd áke dényĩn. ¹⁵ Ade
bépedé wée Yesue boη bényĩn ane mod awě ndun e
e’đǎǎdǎη bé mbéb émbēē áte, née ádyéé áse, ahédé-
’ε bwēm á yǎl bwām, adyεé-’ε sen, mbwóg ménkǎb
bó. ¹⁶ Bad ábe bényĩn áde dyam bénlāā ábê bad
ngáne émbenlédté ne ane mod awě e’đǎǎdǎη bé
mbéb bémbēē áte. Bénlāā-’ε bó dyam áde ábénléde
ne éché esǎg é nguú. ¹⁷ Hée ábê bad bébóótéde
Yesue achǎη bán ásyǎǎ áwab mbwóg. ¹⁸ Ade
Yesue ásóléé á bǎle-tê, ane mod awě e’đǎǎdǎη bé
mbéb bémbēē áte nê anchǎη mó aá búmǎ békag.
¹⁹ Boη Yesue enkēnkwenténné. Anláá mó aá, “Súé’
áwōη dyad, éke éláá áboη bad ndǎle e dyam eche
Sǎηgwée ábénlé wε ne ngáne ápéde wε ngǎl awóg.”
²⁰ Hê dóo ane mod áhídté boη ákag á mbwóg e

Dekapolis.* Akanlé mod té dyam áde Yesue ábénlé mó. Bad bésyāāl ábe bénwōg, yǎl enkóm bé áte bwāmbwam.

*Yesue achōjté mmwaád nhóg,
ápūūd-tε Jairuse mwǎn*

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Yesue antīm ámbíd á pεd e edib eníníí ne bǎle. Ade ápédé á nkin mímíníí, ndun e mod enkaṅnén áhed. ²² Dóo mod nhóg awě akamlan ndáb e mekáne awě béchágé'áá bán Jairuse ápédé áhed. Anyín áde anyíné Yesue, ankwě ásē áwe mekuu. ²³ Ne mechánǵé mé ngíne áhōbē aá, “Awem mwǎn a mmwaád awág. Són, hyě ébān mós ekáá á yǎl, ábel nén ádyεε bwām, ábé-'ε á alongé.” ²⁴ Héε Yesue áhídé mós. Ekud é bad éhídé'áá Yesue nyaa echě bēnkaṅnéné mós.

²⁵ Mmwaád nhóg-ke ambé áhed awě anwōṅ nkole míme mekií mébídé'áá mós á yǎl pónǵé ésyāāl. Mmē nkole míbédé mós á yǎl á etūn é dyōm-a-mwé ne mβε. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e'ból, abébéd-tε ngáb esyāāl echě ánwōṅgē, boṅ ké nē enkēndy'é'ε bwām, nkole míbādē bádén. ²⁷ Anén mmwaád anwóg mam míme Yesue ábélé'áá, dóo ábídé mós ámbíd áfínté ene ndun e mod boṅ ásitán mós nkobe. ²⁸ Ayāle anhób áwe nlém-té aá nzé mósíténé ké mímē nkobe, né móoɔdyéé bwām. ²⁹ Asitεn áde ane mmwaád ásiténé Yesue nkobe, mekií míme mébídé'áá mós á yǎl ménsēlē, awóg-ke á yǎl aá móchoó. ³⁰ Abwōg-ábwōg Yesue ambíi aá ngíne ebídé mós á yǎl. Hē dóo ákúnnédé áfínté ene ndun e mod, boṅ áseɔté aáken, “Nzéé asiténé

* **5:20** Dekapolis: adíi mbwóg e myad dyōm.

me nkobe?” ³¹ Dóo ábē bembapeε békwentanné mó bánken, “Néε ényínεé bad békáñné wε á yǎl nén éseǎté’ wεé ken nzéé asiténé wε-yε?” ³² Ké nê, Yesuε ambé áñóné’ ekíde ányín mod awě asiténé mó. ³³ Héε ane mmwaád ábóótédé anəñ ne mbwóg áde ányíné chǒm-éε ébénlédé mó. Dóo ápédé wéε Yesuε bonj ákwag mó á mekuu, álāngē mó mbále esyǎál. ³⁴ Héε Yesuε álāngεé mó aá, “A mwǎn-a-mmwaád, adúbe ádōñ ádíde wε bwám. Kǎg ne nsañ. Ndutul echōñ chǒ-’ε émaa.”

³⁵ Ade Yesuε áhóbεé nê, dóo bad behóg ábe bébídé á ndáb wéε Jairuε bélāngεé Jairuε bán, “Awoñ mwǎn amaá mó awé. Cheé étognεé Meléede ataged?” ³⁶ Bonj Yesuε enkéntédté dyam áde béhóbé néε dyam. Héε álāngεé ane mod a nkamlen aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén.” ³⁷ Yesuε enkémwεé aá mod ampée áhíd mó étōmεé Petro ne Jemse bó mwǎnyañ Jōne. ³⁸ Ade bépédé á ndáb wéε Jairuε dóo ányíné mpuutéđ, awóg-ke mewé mé ngíne níme bad béchyé’é. ³⁹ Héε ásólé á ndábte bonj áseǎté bó aáken, “Cheé ékáá bonj nyébele’ nímén mpuutéđ, nyéchyé’-ε mewé? Ane mwǎn eewédeé, akúne kúnén.” ⁴⁰ Bonj bēmbootéd mó awǎ. Ambídéd bó mod asyǎál á ebwóg-te. Antéd ane mwǎn sáá bó nyañ ne ábē bembapeε beláán, básǎl á toñ eché ane mwǎn ámbēε áte. ⁴¹ Héε Yesuε áchóngé ane mwǎn á ekáá, bonj álāngē mó aá, “Talíta kúm,” (awě adé bán, “A-mwǎn a ngǎndéε, nlāngε wε meé, hidé ásē.”) ⁴² Ane mwǎn anhidé ásē ábwōg-ábwōg, ábootéd-te akε. (Abédé dyōm á mwě ne mbε.) Yǎl enkóm bó áte híin áde nén ábénlédé. ⁴³ Héε Yesuε ásímεé bó etúu áte aá béelāngē mod-

mod dyam áde ábénlédé, aláá'-ε bó aá béβε ane mwän ndyééd.

6

Bad bé Nazarεt béekobεé Yesuε (Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesuε anhidé ádé hõm, asú áwē dyad nchoo ne ábē bembapεε. ² Néε mbwε-mé-nkóme-áte nípédé, ambootéd ayáged á ndáb e mekáne. Bad híin bémbē áhed. Áde béwógé áde ayáge yäl enkóm bó áte. Bésεdté bánken, “Héé mó ábídne nímén mésyāīl-ē? Ndín e debyéé éhéé bebágé mó nén? Chán ámwagké nímén menyáké abel-é? ³ Kíné saá kápéntaa ádíi-yε? Saá mwän awē Maria nén-ε? Kíné saá Jemse, Joseβε, Judase ne Simone bóo bédé baányan-ε? Baányan bé bebaád bésyāīl-le ámpē béedyéé'é ádyad-té hén ne syánē-yε?” Né-ɔɔ, bēnkɔɔ Yesuε. ⁴ Dóo álângeé bó aá, “Nkal e'dæádæn awóo' edúbé hõm ásyāīl étóméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb.” ⁵ Eéhεléé menyáké ké mehóg abel áhed, étóméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yäl, bédyēē'-ε bwām. ⁶ Yäl enkóm mó áte bwāmbwam ne adúbe áde bad bēnkēnwónge.

Yesuε alómé bembapεε dyõm ne béβε (Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Dóo Yesuε ákíi á myad mésad níme médé benben, áyágtē bad. ⁷ Anchélé ábē bembapεε dyõm ne béβε. Anläd bó áte, alóm bó béβε ne béβε. Ambě-ε bó kunze ábíded bad e'dæádæn bé mbéb áte. ⁸ Anlyágtén bó aá, “Nyéewánlé chõmchõm á eke étóméé ntón. Nyéewánlé ndyééd ké'ε ekwε, mod

eesóó-'ε mənέ á mesó mé abad. ⁹ Nyéhê metámbe bon nyéewánlé mbóté ébe." ¹⁰ Ambád aá, "Ndáb ké ehéé echě ekobé nyé nyédyεε áhed kóση ne pónde echě nyéhídtεé ádé dyad. ¹¹ Nzé nyépedé dyad áde béekobεé nyé, káa béekwentεnεé nyé awóglεn, nyétédē dó, nyékūd-tε ebumbú á mekuu, álúmed nén bán échab ebébtéd énonε bēn." ¹² Né-óó, bēnkě békálé' eyale é Dyōb bán bad bétεde ádab abé dé mbéb. ¹³ Bémbídéd bad e'dəádəη bé mbéb híin áte, béwōgtē bad bé nkole híin ne dyōg dé menzab, béchōōd bó.

*Kwééd echě Jone, Ndusene
(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)*

¹⁴ Bəəb-póó, Herode anwóg mam mésyāēl níme Yesue ábélé'áá. Áyāle mam mé bwām níme Yesue ábélé'áá mēmbēl ambyēen hōm ásyāēl. Donge á bad bēhóbé'áá bán, "Jone, Ndusene apuúde. Néε ákáo bon awóη ngíne ábel nímén menyáké mésyāēl." ¹⁵ Bémpēe bēhōbē bán, "Elaijaa móódé." Abíníí-'ε bán, "Adíi nkal e'dəádəη nēηgáne nhóg átíntē e bekal bé'dəádəη ábe bémbe se' bəód." ¹⁶ Ade Herode áwógé nē anhób aá, "Jone, Ndusene awē mēmbenlé bon bésēl nló móódé. Atimé ámbíd á alongé." ¹⁷ Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békób Jone, béhan mó, bēhé-'ε mó á mbwəg. Ambel nén áyāle Herodyase, mwaád awē mwānyan, Filibe ánsēbēε awóη, anwóη mó. ¹⁸ Jone alánge'áá Herode pónde tée aá, "Weewoo'ε kunze áwóη Herodyase, mmwaád awē mwānyon." ¹⁹ Né-óó, Herodyase anhíi Jone pél á nlém-té, áhedé-'ε aá mówúu mó. Bon Herode ambēl enkēnhenlé. ²⁰ Herode ambé mbwóg áte tēηgene Jone áyāle ambii

aá adii mod a bwâm awě asáá. Né-ó akəŋgé mó bwâm, ábel boŋ dyam dé mbé́b déebenlád mó. Adə́'áá mó awóglén kénéé édíí bán pónde téé nzé anwóglén mó, atagé'áá áte á mewə́mtən-tə́ bwámbwam. ²¹ Káəŋne á asóg, Herodyase ankűd nzii echě áhédé'áá. Nén ábédé epun-éé Herode ábélé'áá ngande áwə́mtən epun-éé ánychyāadtē. A ngande wê, Herode anlébé ábē bad bémháá bé ngómenaa, bad bémháá bé sánze, ne kase é bad é mbwə́g á Galilia. ²² Echě epun mwān a mmwáád awě Herodyase anhyě aság esáke. Nê dénwōgēd Herode ne ábē beken menyĩŋge. Né-ó, Kəŋ Herode ansədéd ane mwān a mmwáád aáken, “Cheé édáá wéé níbe wé? Měbě́ wé kéchéé échě éhədéé.” ²³ Nén dēmbě́l ammwé melě, álanġē mó aá, “Mmwág melě méé, měbēé wé kéchéé éche éhədéé. Ké epəd é mbwə́g échēm échě níkamlanné.” ²⁴ Né-ó ane mwān ankě nyaá asədéd aáken, “Cheé méhədénne mó?” Dóo nyaá átímténé mó aá, “Hédén mó nló níme Jəne, Ndusene.” ²⁵ Héé ane mwān átímé ámbíd ábwə́g-ábwə́g wéé kəŋ, boŋ álanġē mó aá, “Băg me nló níme Jəne, Ndusene á taplēt-te hén bə́b.” ²⁶ Nén dénwōgēd kəŋ Herode ndutul bwámbwam, boŋ ngáne ámmadté melě amwé á'sō wéé ábē beken, enkénhenlé mó nló níme Jəne abáan. ²⁷ Héé álómé sánze póg aá épeen nló níme Jəne. Ene sánze enkě á ndáb e mbwə́g, esél Jəne nló, ²⁸ épēen níme nló á taplēt-te, ábē ane mwān a mmwáád. Ane mwān a mmwáád mó-é ábe nyaá. ²⁹ Ade Jəne ábe bembapee béwógé nê, bēmpě́, bétéd mó ndim, béke bélime.

Yesue adidte e'kale e' bad e'taan
 (Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

³⁰ Bembapεε bé nlomag ábe Yesue ánlōmmē bēnhūu bétán mó béláá-'ε mó mekan mésyāēl míme bēbélé ne míme béyágté. ³¹ Ekud é bad épágé'áá wéε Yesue ne ábē bembapεε bétimé-'ε ámbīd nyaa echē Yesue ne ábē bembapεε benkēnwōngé etál ádyé ké ndyééd. Dóo Yesue álāngéé ábē bembapεε áá, “Syáā détim á ahāngé á hōm. Bon nyékóme áte mwāmpin.” ³² Hē dóo bésólé á bōle-tē, bon bétimé' á ahāngé á hōm. ³³ Ekud é bad énniyin áde békagké, bēnchēm-me bó ábwōg-ábwōg. Ábē bad bēmbīd myad ne myad, békēēn mekuu, bēnyāgēd á'sō ne mekuu, bésébé apε wéε Yesue ne ábē bembapεε békágé'áá. ³⁴ Ade Yesue ábídé á bōle-tē bon anyin ene ndun e mod, antómtén bó ngol abé áyāle bēbédé née ndyōη mí mbód míme méēwōo nnōn. Né-ōó ambootéd bó ekud é mekan ayáged. ³⁵ Ade bīn é'bóótédé ahín, ábē bembapεε bēmpē áwē, bēhōbē nēn bán, “Hén ádé á etūn-tē, pōndé emaa-'ε atóm bwāmbwam. ³⁶ Láá ábén bad bétimé' á myad-tē míme médé benben, ábel bēn béchan medyé míme bēdyēē.” ³⁷ Bon Yesue antimtén bó áá, “Nyé bó nyébe bó chōm éche bēdyēē.” Héε bésēdtéé mó bánken, “Ehede wéε séke séchan e'wēle é mbwókel é káppe ébe, * sébe bó, bēdyē-yē?” ³⁸ Héε áse dtéé bó aáken, “E'wēle é'tāη nyéwóó? Nyéke nyénōn.” Ade bémáá anōn dóo bélāngéé mó bán, “E'wēle é'dé é'taan ne súu ébe.” ³⁹ Héε Yesue álāngéé ábē bembapεε áá bēbel bad, békaben áte monje ne monje bēdyεε á nkāákāe mín. ⁴⁰ Né-

* **6:37** Mbwókel é káppe ébe: ébédé nsábe mí mod nhóg áyāle ngōn waam.

óó ábe bad bēndyεé ásē, donge á monge, mbwókel é bad, donge-’ε móom mé bad métáan. ⁴¹ Hē dóo Yesue átédé ábê e’wεle é’táan ne échê súu ébe, ánoné ámin, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bó áte, bon ábagé ábē bembapεε aá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-’ε ábê bad kóōne échê súu ébe. ⁴² Moosyáál andyé, akód-te. ⁴³ Bembapεε bēnlād e’wεle ne súu éche ênlyǎg ásē, enlón e’lón dyōm ne é’be. ⁴⁴ Mesonǎg mé baachóm ábe bēndyε ene ndyééd mémbe e’kálé é’táan.

*Yesue akii á mendib mīn
(Mat 14.22-33; Jōn 6.15-21)*

⁴⁵ Melemlēm mé pónde Yesue anláá ábē bembapεε aá bésōl á bōle-tē, békag á’sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab mīmíní. Ade békagké nē, anláá ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. ⁴⁶ Ade Yesue áamáá bó alyógtēn, anchágé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷ Néε ngukél épédé, Yesue ábē bembapεε bémbēēn bōle átíntē e edib, Yesue-’ε abé á nkin mwēnpēn. ⁴⁸ Annyín aá ábē bembapεε bétage ákεεn bōle áyāle epub é ngīne émbid bó á’sō-te. Né-óó, dyam-éε adé epōg-ne-ngwa ankē bó atán, ákag á mendib mīn. Ahédé’áá aá mótóm bó ámin. ⁴⁹ Bon anyín áde bényiné akag á mendib mīn, bēnwēmtēn bán nwú móo rídé. Héε bébóótédé abón. ⁵⁰ Bébóné’áá áyāle áde bényiné mó, mbwóg ménkōb bó moosyáál bwāmbwam. Abwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém méēhūnē nyé, mēé ndé. Nyéebáá’.” ⁵¹ Héε ásólé á bōle-tē wéε bémbēē, epub-pε énsōg atóm. Yǎl enkóm ábe bembapεε áte bwāmbwam. ⁵² Yǎl enkóm bó áte áyāle bēnkēnsōntēnné chōm-éε menyáké míme ámbenlé

âdide e'kálé é' bad é'táan rílúmtéé. Bénkênhenlé-'é
achem.

*Yesue achõhté bad
bé nkole á Genesarét
(Mat 14.34-36)*

⁵³ Néé béchábpe edib-é-nzab, bêmpě á múde
míníí, á mbwóg e Genesarét. Ahed-taá bëntáá-'é
bõle. ⁵⁴ Bébídé-'aá á bõle-tê bídén bad béchēm-me
Yesue. ⁵⁵ Héé bényágté mbwóg áte esyāāl bépēmē
bad bé nkole á mekále mín, békēné' hõm téé áde
bénwōgkē bán Yesue adé. ⁵⁶ Hõm téé-'é áde Yesue
ánkéé, á myad mémháá ne mésad, ne wée bad
bélóó á nzag-tê, bad bépééné'áá bad bé nkole wée
bad bébúdé aladen á dyad-tê ákáb nyongé. Néé
bêmpēénné bó, béchāā mó bán ámwē bad bé nkole
bésitén ké mesó mé mbóté míme. Né-ó bad bé
nkole bésyāāl ábe bēnsitén míme mesó mé mbóté
bēndyéé bwām.

7

*Ayáged dé betaa
(Mat 15.1-9)*

¹ Befarisia ne donge dé bemeléede bé mbéndé
ábe bémbíd á Jerusalem bēnləñnéd Yesue áwóglén
mó. ² Bényín bán donge dé bembapēē ábe
Yesue bedyāg medyé ne mekáá mé mbinde,
nédē béewobpe'aá mekáá nyaa echě Befarisia
béhóbēé bán bétəñgéné awobe. ³ Befarisia ne bad
bé Israel ábe bélyágé ásē bésyāāl béhídē ayáge
áde bēnkudté wée ábāb betaa. Béedyāgkē ndyééd
ésebán bēwōbpé mekáá nyaa echě etəñgéné.
⁴ Póndé echě mod ábídéé á dyən-tê, eedyāgkē
chõmchõm ésebán asébpé yāl awobe. Mbéndé

édé-’ε ámpē hīin échě béhídeé, nêṅgáne awobe á bwēm bwâm. Bwēm nêṅgáne kôb, mbeé, kúmbe é e’kii, ne bwēm née mebendé. ⁵ Hée Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bésedtéé Yesue bánken, “Cheé ékásá bonj ábōṅ bembapεε bééhíde’ ayáge áde ábēd betaa bétédnédé sé? Bedyâg ndyééd áde béewopεé mekáá nyaa echě éhēdnadté.” ⁶ Yesue antimtén bó aá, “Nkal é’dáádəṅ Yesayaa antəṅgén áde ánhōbpē ne e’yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó tṅṅene nyé bedog-badé, ṅgáne éténlédé nén, ‘Abēn bad bébage με edúbé é nsəl ṅgēn, bonj mímab nlém méesaá áwēm.

⁷ Edúbé éche bébageεε με éesaá dyamdyam, áyāle béyágte bad áhíd mbéndé é baányonj byánán édii mbéndé é Dyōb.’

⁸ Nyētédte mbéndé é Dyōb bonj pen nyéhíde ayáge á baányonj.” ⁹ Hée Yesue ábádeé aá, “Nyēbenlad mwane átede mbéndé é Dyōb ábel nén nyéhíde ayáge ádēn dēn. ¹⁰ Moseε ahóbé aá, ‘Béé sóó ne nyonj edúbé.’ Ahób-pe ámpē aá, ‘Kéznéé awě ahóbé sáá ké’ε nyaá dyam dé mbéb áyāl bétəṅgéné béwúú mó.’ ¹¹ Bonj nyéyágte nén bán nzé mod awóó chōm éche ántəṅgēnnē sáá ké’ε nyaá awōṅgen bonj ahóbé aá, ‘Echén chōm édé Kóban,’ (Nê adé bán édii chōm é Dyōb), ¹² né eewóó’ε nzəm áwōṅgen sáá ké’ε nyaá. ¹³ Né-óó, áde ayáge áde nyébageεε bad ábélé nyéetédéé eyale é Dyōb née dyam. Mam médé-’ε ámpē hīin née nímén níme nyébeléé.”

*Mam níme mébele bonj
mod eesád’ á’sō é Dyōb
(Mat 15.10-20)*

¹⁴ Hée Yesue áchēnléé ene ndun e mod bonj álāṅgē bó aá, “Nyéwóglēn, nyésōṅtēn-ne με.

15 Chõmchõm éesaá éche ébide á ebwóg bon nées ésólé mod áte ébel mó abé mbinde á'sō é Dyõb. Bon chõm échě ébide mod áte chõó ébele bon abé mbinde á'sō é Dyõb.”* 17 Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dõó ábē bembapεε bépédé bon bélāngē mó bán át̄nled bó ene ngan. 18 Hée Yesue ákwentanné bó aáken, “Nyémpē nyéesõntánné-yε? Nyéenyínéé nén bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébidé á mbíd e ebwóg, éebeléé-sε mod abé mbinde á'sō é Dyõb-ε? 19 Ngáne ésóléé mod áte, éepagké mó á nlém-tê. Ebelé ésud mó dásõ á abum-tê ébid-te.” (Yesue anhób nê álúmed nén aá ndyééd ké ehéé eboó adyé.) 20 Ambád aá, “Chõm échě ébidé mod áte chõó ébele bon eesáá' á'sō é Dyõb. 21 Ayāle, á nlém ní mod-tê dõó mewēmtεn mé mbéb nēngáne akáb dé mésón, echíb, ne ewúεn bēbídεé. Mmē mewēmtεn móó mébelte mod mbéb. 22 Akáb dé mesón á ndáb e'wóngé, abé dé metog, ne abel á mam mé mbéb mémpēe nēngáne edogké, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm áyāl, abé á kúmbe ne abel dé e'yókél é' mekan. 23 Mmén mam mé mbéb mésyāāl mébide mod á nlém-tê mébelé-ε mod eesáá' á'sō é Dyõb.”

Adúbe dé nken-a-mmwaád
(Mat 15.21-28)

24 Dõó Yesue ásyāngé bon ákäg á epeδ é mbwóg echě enchiit̄n myad mé Tirε ne Sidon. Hée ásólé ndáb póg, eéheδe'aá-ε aá modmod ábíi aá módē áwēδ-te. Ké nê bémbē bēbíi. 25 Née mmwaád nhóg awē edāádaj é mbéb ébedé awe mwān a mmwaád

* **7:15** Donje á kálag dé'só abádé nchoo 16: “Kénzée awē awóó metúu áwóg.”

áte áwógé bán Yesue adé áhed, ampě ákwē-’ε mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédée mmwaád a alon á Grikia awě béchyáá á pēd e mbwóg e Siria echě béchágεé bán Fonisia. Héε ácháa’ε Yesue aá ábíded mwān échē edǎǎdǎη é mbéb áte. ²⁷ Bon Yesue ankwentén mó aá, “Sé sébe sédíde bēndem. Eesaá bwām átéd ndyééd e bānbān ábwēme mbwé.” ²⁸ Ane mmwaád ankwentén aá, “Nê dēn a-Sāj, bon kǎǎne mbwé echě edyεé á tébelε-sé ebεlé edyé púuted é medyé éche bēndem béhúnté.” ²⁹ Dóo Yesue álāngεé mó aá, “Ayāle échén ehób éche éhóbé nén, ehεle ésūē wε á ndáb. Edǎǎdǎη é mbéb éche ébéde awon mwān áte étédté mó.” ³⁰ Né-ǎǎ, ane mmwaád ansú á ndáb, atán nēngáne mwān ánánǎgé á anǎn mīn. Echē edǎǎdǎη é mbéb ēmmād mó atεde.

*Yesue achōǎté mod awě
eewógne’ad, eehóbé’ad-’ε dyam bwām*

³¹ Héε Yesue áhídté á mbwóg e Tirε, átimé á Sidǎn á pēd e edib é Galilia, átimnád á pēd e mbwóg e Myad Dyóm. ³² Bad behóg bēmpεén mod áwē awě eewógne’aá, eehóbε’aá-’ε dyam bwām. Abé bad bēnchāη Yesue bán ábān ane mod ekáá á yǎl. ³³ Héε Yesue áhídnédé mó wéε ene ndun e mod édíf bon átimēn mó á ahǎngé á hǎm. Ansóléd memii á metúu ríme ane mod, ásob meléed bon ásitén mó echém. ³⁴ Héε Yesue ánóné ámin, áheeméd áte, bon áhǎbē aá, “Efáta,” nê adé nén bán, “Dibnéd.” ³⁵ Abwǎg-ábwǎg, ane mod ábootéd-tε awógen, echém étyéém mó á nsǎl, ábootéd-tε dyam ahób bwām. ³⁶ Héε Yesue ásímεé bó etúu áte aá béētúbpé modmod ádén akan dīn. Bon pónǎdé téé echě áhóbé

aá béehóbé', bós-ε bēnabpé bós ahób hóbén. ³⁷ Bad bésyāāl ábe bēnwōg, yāl enkóm bós áte nyaa echē echabé ámīn bwāmbwam. Béhóbé'áá bán, "Abēle' mam mésyāāl bwām. Abēle káōñne bad bē ndóg bēwógne', ábēle-ε e'bóbé é'hōbē dīyam."

8

Yesuε adíté e'kálé é' bad é'niin
(Mat 15.32-39)

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empée empě wée Yesuε. Ngáne bēnkēnwōngé chōm-εε bēdyágkē, Yesuε anchélé ábē bembapεε, álāngē bós aá, ² "Ndé enén ndun e mod ngəl áyāle békébē ne mε e'pun é'láán, bēwóo-'áa chōm éche bēdyákē bōob. ³ Nzé nsúúténé bós nzaa bōob, né bēhūn ásē á nzii áyāle bós donge á bad bēchábé abíd." ⁴ Héε ábē bembapεε bétimtanné mó bánken, "Héé mod áhēle ákud ndyééd á ehýānge-tē hén echē ékwōg ábēn bad adyé-yε?" ⁵ Yesuε ansédéd bós aáken, "E'wεle é'tāñ nyéwóó?" Bēnkwen-tén bán, "E'wεle saámbé." ⁶ Dóo álāngéé ene ndun e mod aá bēdyεε ásē á ndōob-tē. Héε átédé ábē e'wεle saámbé, ásāgnān Dyōb, ákabtád bós áte, ábagé ábē bembapεε, bós-ε békabpé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwōñ-ε baá nguse bē súu ésad. Yesuε annaméd chómpē. Amaá-'áa chó anamed, ábagé bembapεε aá békabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyééd, békód-tε, káōñ élyāg-kε ásē. Echē enlyāg ásē enlón e'lón saámbé. ⁹ Mesōngé mé bad níme méndyē ene ndyééd mébédé dīyam e'kálé é'niin. Yesuε ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-'áa bós súútén, asól-ε mó á bōle-tē ne ábē bembapεε, békē-ε á mbwóg e Dalmanuta.

Befarisia béhede' e'chemléd
(Mat 12.38-42; 16.1-4)

11 Befarisia bēmpě wée Yesue bébootéd mó apentén, béhédné mó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. Bébélé'áá nê ákæg mó. 12 Héε Yesue áhéémédé áte, boη áhōbē aáken, “Cheé ékáá boη nyongel e'chii éhéde e'chemléd? Ne mbále, nlânge nyé nén mée, nyongel e'chii éekudté e'chemléd ké' ehóg.” 13 Héε áchénné bó, boη ásōlē á bōle-tê, átimé á ped e edib eníní.

Esulten é Befarisia
(Mat 16.5-12)

14 Bōob-pōó, áde bembapεε ábe Yesue básólé á bōle-tê, bēnchatén e'wεle awále áyāl. Ewεle ehóg chēmpen chōó bēnlyagnédte á bōle-tê. 15 Héε Yesue álângeé bó aá, “Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne éche Herōde.” 16 Dōó békaleé bēn ne bēn bán, “Ahóbé nê áyāle deewānléé e'wεle áyāl.” 17 Yesue ambii chōm éche béhóbεé, héε ásedtéé bó aáken, “Cheé nyéhóbεé áyāle e'wεle ábe nyéewō'í? Kááη ne' bōob nyéebii'é ké'ε nyéesōηtené-ye? Chán nyélélé nlém á abum nén? 18 Nyéwóó mīd, nyéenyinné-ye? Nyéwóó-ε metúu nyéewógné-ye? Kááηne bōob nyéēkamtánné-ye? 19 Ade mēnkabpé e'wεle é'táan ádíde e'kálé é' bad é'táan, e'lón é'tán e'wεle ábe bēnlyag ásē ábe nyēnladté bēnlōnnē?” Bēnkwentén mó bán, “Dyōm ne é'be.” 20 Ambád bó aseded ámpē aá, “Ade mēnkabpé-ε ewεle saámbé ádíde e'kálé é' bad é'niin, e'lón é'tán e'wεle ábe bēnlyag ásē ábe nyēnladté bēnlōnnē?” Bēnkwentén mó bán, “E'lón saámbé.” 21 Ambád bó aseded aáken, “Boη ké nê nyéesōηtené-ye?”

Yesue achōŋtē mod awě akwedé ndīm

²² Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Betsaida. Ahed dōo bad behóg bépééné mod awě akwedé ndīm áwē, boŋ béchāa mó bán ábán mó ekáá á yǎl. ²³ Yesue ancháa ane mod á ekáá, áhidnéd mó á dyad-tē wê. Ansob mó meléed á mīd, abán mó mekáá á yǎl, boŋ ásedtē mó aáken, “Enyíne chōmchōm-ε?” ²⁴ Hée ane mod ánóné ámīn boŋ áhōbē aá, “Nnyíne bad boŋ bényínnad nēŋgáne mel míme mékag.” ²⁵ Hée Yesue ábáné mó mekáá á mīd ámpē. Dōo ane mod ákídtē anōn, mīd mēndibnéd mó, ábootéd-te anyínen bwám. ²⁶ Yesue ansúúd mó á ndáb, áhōbē aá, “Wětōgné-ε asól ádyad-tē ámpē.”

Yesue mó adé Ane-awě-Béwógte
(*Mat 16.13-20; Luk 9.18-21*)

²⁷ Yesue ne ábē bembapεε békágé’áá á myad míme médé á mbwóg e Kaisaria Filipi. Bépédé-’aá á nzii wê, dōo ásedtēé bó aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbéé bán ndé?” ²⁸ Hée békwentanné bán, “Donge á bad béhóbe bán edíi Jōne Ndusene, bēmpēe bán Elaijaa, ábíní-’ε bán nkal é’dáádəŋ nhóg.” ²⁹ Dōo ásedtēé bó ámpē aáken, “Boŋ nyébēn-ne nzé-módé nyéhóbéé bán ndé?” Hée Petro ákwentanné mó aá, “Wéé edé Ane-awě-Béwógte.” ³⁰ Ade Petro amaá-’aá ahób nê, Yesue ansím bó etúu áte aá béēlāŋgē modmod nyaa e mod echě módíí.

Yesue ahóbé təŋgene metake míme
ákudté ne kwééd echě áwēē
(*Mat 16.21-28; Luk 9.22-27*)

³¹ Yesue ambootéd ábē bembapεε ayáged, áhōbē aá, “Mwǎn-a-Moonyoŋ atəŋgéné ákūd metake

híin. Bad bémbáá bé dyad, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bébāṅ-’ε mó á yāl. Běwūū mó, boṅ e’pun ábe é’lonténé é’láán, āpuú.” ³² Yesue anhób ádén dyam nyaa echě énkēnkonédte bó mbále ké póg. Héε Petro átímné Yesue á nkæg, boṅ ákægé átímed mó áte. ³³ Boṅ Yesue ankuné, ánān ábē bembapεε. Dóo ákánné Petro áte aá, “Hidé με á’sō-te, a-Satan! Mmoṅ mewēmtεn méesaá mewēmtεn mé Dyōb, médií mewēmtεn mé moonyoṅ.” ³⁴ Dóo Yesue áchénlé ene ndun e mod ne ábē bembapεε, boṅ álāṅgē bó aá, “Kénzée awě adəá με ahíd, ásob yāl mendíb, ápēm-me ádē awog ahíde με. ³⁵ Ayāle kénzée awě ahede ádē alongé asoṅ ábōd dó. Kénzée-’ε awě abódé ádē alongé ayāle echēm ne ayāle mímén nkalaṅ ní bwām né ákud alongé áde déemaá’.” ³⁶ Nsyááṅ ríhée mod ákudte nzé akudé nkōṅsé rísyāāl boṅ abódé ádē alongé. ³⁷ Cheé mod áhελεε ábe ákōde ádē alongé? ³⁸ Kénzée awě ákwāgēn με ne ábēm e’yale á nyongel e’chii echě ehídne Dyōb nlém níbe, abé-’ε ebébtéd, Mwān-a-Moonyoṅ mó ámpē ákwāgēn mó á pónde echě ápεé ne ángel echě ésáá ne ehúmé éche Sáá.”

9

¹ Héε álāṅgée bó aá, “Ne mbále, nlāṅge nyé nén meé, donge á bad átínté echēn béenyínénne kwééd díd áde bényínée née nkamlen ní Dyōb mípédé ne ngíne.”

*Yāl ehāṅléné Yesue
(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)*

² Ambīd e epun ntóob Yesuε ankeén Petro, Jemse ne Jone á mbɔɔd echē echabé ámin. Běmpen-éé bėmbē áhed. Awāb e'só-te hē dɔɔ ábē bembapεε bėnyíné nēε Yesuε áhánléné. ³ Mbóté éche ánhēē épené áte, épūbē-'ε féréd. Epúbé'áá nyaa echē modmod á nkōjsé éhelélé-sε apúbéd. ⁴ Héε bėnyíné Mosεε ne Elaijaa bėbídé taléd, bóɔbe Yesuε bėkale'. ⁵ Dɔɔ Petro álāngéé Yesuε aá, "A meléed, ébóó ngáne syāá dídíí hén. Délōη e'bem é'láán, échōη, éche Mosεε ne éche Elaijaa." ⁶ Petro enkėmbíí'é chōm éche áhóbéé áyāle mbwóg ní ngíne nıme mémbe bóɔbe baáb á yǎl. ⁷ Hē dɔɔ mbag ékúténé bó bon ehób-pe ébídē' á mbag-tē wē nén, "Awem Mwān a nlém nén, nyéwógne mó." ⁸ Abwōg-ábwōg dɔɔ bėnóné ekıde bon bėenyıne modmod ampée nzése Yesuε. ⁹ Ade bėsudéé á mbɔɔd mın nē, Yesuε ansım bó etúu áte, álāngē bó aá, "Nyéelāngé modmod dyam áde nyenyıné káəη ne á pónde echē Mwān-a-Moonyon apuu'é." ¹⁰ Né-ɔɔ, ábē bembapεε bėnkoó áde dyam ne bėn, bėsɛdté yǎl chōm-éε mpuu nídíí. ¹¹ Héε bėsɛdtéé Yesuε bánken, "Cheé ékáo bon bemeléede bé mbéndé bėhóbé nén bán Elaijaa atāngéné asébe dé ape bon Ane-awē-Béwógté āpě?" ¹² Dɔɔ átımtanné bó aá, "Ne mbále Elaijaa atāngéné asébe dé ape atıí-'ε mam mésyāal. Cheé-ɔ ékáo bon étenléd á kálag e Dyōb nén bán Mwān-a-Moonyon ākūd metake híin, bad bėbār-'ε mó á yǎl? ¹³ Bon nlānge nyé nén mēé Elaijaa ammād ape, bėmbēl-le mó ngáne bėndəngé. Nē dénlōnēd mam nıme mēntenléd áyāl e echē."

Yesuε achōηté mwān

awě edǎǎdǎŋ é mbéb étagtéé
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade bépédé wéé ábíníí bembapεε bébédé, béntān nées ndun e mod élǎŋnédé bó. Bemeléede bé mbéndé bépéntánnáá ne bó. ¹⁵ Anyín áde ábê bad bényíne Yesue, menyáké ménkōb bó bwāmbwam. Bēnnyǎgéd áwē áleled mó. ¹⁶ Héε Yesue ásēdtéé ábē bembapεε aáken, “Cheé nyáábōō nyépentanné?” ¹⁷ Dóó mod nhóg átíntē e ene ndun e mod ákwentanné aá, “A-meléed, mpééne awēm mwǎn a mwēnchóm áwōŋ áyāle edǎǎdǎŋ é mbéb édé mó áte, ébéle eehóbéé-’ε dyam. ¹⁸ Nzé ékóbé mó, ébéle éhūnēd mó ásē, mehod-te mébíde mó á nsəl. Ene pónde ádyāg mesoŋ á nsəl, anámén-ne. Nlǎŋgé-’ε ábōŋ bembapεε mεé bēbíded mó chó áte boŋ béheleé.” ¹⁹ Dóó Yesue ákwentanné aá, “Wáā, nyé bad bé’ chii, nyéewóó’ε adúbe. Chán mépéé nyé adyēn hén-ēē? Chán mépéé nyé awesén-é? Hyenáád mε mwǎn awed.” ²⁰ Dóó bépíinéde mó ane mwǎn. Anyín ádē échē edǎǎdǎŋ é mbéb ényíne Yesue, énsōg ane mwǎn, éhūnēd mó ásē, áhāŋlād á ndōōb, mehod-te mébíde mó á nsəl. ²¹ Héε Yesue ásēdtéé sáá aáken, “A etūn é pónde éhéé ákétagké nén?” Dóó sáá ákwentanné aá, “Bootya se á mwēndemé. ²² Eyōgké mó ahúned á muúte ne á mendíb-te áwúu mó. Boŋ nzé dyam áde éheleé-se ébel, ewóg sé ngəl, ewōŋgén sé.” ²³ Héε Yesue átímténé mó aá, “Wéé nzé dyam áde ádē níheleé se mbel-ε? Chōm ésyāēl éhele ébenled ne mod awě awóó adúbe.” ²⁴ Abwōg-ábwōg dóó ane mwǎn sáá ákánté ehób ámín aá, “Ndúbpe, wōŋgén adúbe ádēm áde déekwognede.” ²⁵ Ndun e mod enyōgté’áá áladēn áte áhed. Ade Yesue

ányíné nê, ankáné échê edəədəŋ é mbéb áte aá, “A-edəədəŋ é ndóg ne é ebóbé, nkamlan wε μεέ ébíd mó áte, weesólé-’ε mó áte ámpē.” ²⁶ Echê edəədəŋ élébpé-’aá esaád, éságéd ane mwǎn ne ngíne, ébíd-te. Ane mwǎn antīm née ndim mí mod káəŋ donge á bad béhōbē bán, “Awédé.” ²⁷ Boŋ née Yesue áchəŋgé mó á ekáá, átíidē mó ámín, ane mwǎn atyéém-me. ²⁸ Yesue ansól á ndáb-te. Héε ábē bembapεε bésεdteé mó á kun-tê, bánken, “Cheé ênkəŋ boŋ sēnkēnhēl échê edəədəŋ é mbéb abided?” ²⁹ Ankwentén bó aá, “Mekáne mwəmpεn móo méhele mébídéd enén ndín e edəədəŋ.”

*Yesue ahóbé ámpē təŋgene eche kwééd
(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Yesue ne ábē bembapεε béhídté-’aá hê, bépōŋ á mbwóg é Galilia. Enkēnmwaá aá modmod ábii wéε módíí, ³¹ áyāle ayágté’áá ábē bembapεε aá, “Bébě Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ. Bó-’aá béwūū mó. Nzé bémáá-’ε mó awúu ápuú ámbíd e epun é’láán.” ³² Boŋ ábē bembapεε béenkənsóŋténné chōm éche ánhōbpē, bébáá’áá-’ε mó asɛded.

*Nzéé atómténé mod ambáá abé?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Kapenahum. Ade bépédé, bénsól á ndáb-te. Dóo Yesue ásεdteé bó aáken, “Cheé nyéswánŋtánnáá á nzii bwéed?” ³⁴ Boŋ bēnkēnhōbpé dyamdyam áyāle bēn ne bēn bépéntánnáá təŋgene mod awě atómténé mod ambáá abé átínté echáb. ³⁵ Héε Yesue ádyéé ásē, áchəgé ábē bembapεε dyōm ne bébe boŋ álāŋgē bó aá, “Kénzée awě ahede mod a mbáá abé, atəŋgéné

abé ndimtene, abé-'ε mbəlede a moosyáál.”³⁶ Hê dɔɔ átédé mwëndem bonj átíidē mó áwab tɪntê. Dɔɔ abwáádé ane mwän, bonj áhɔbē aá,³⁷ “Kéznzée awě akobé enén ndín e mwän á dín ádêm, né akobé me. Kéznzée-'ε awě akobé me, eékobéé mmën-pɛn. Akobé kóáñne ane awě alómé me.”

*Kéznzée awě eetəŋgán syánē,
né adé ne syánē
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Jɔne anláá Yesue aá, “A meléed sennyín mod abídte bad e'dəádəŋ bé mbéb áte á dín ádɔŋ, sēnláá-'ε mó bán ásɔg abel nê, áyāle eésaá mod a echonj éche syánē.”³⁹ Bonj Yesue anláá bó aá, “Nyéelánge mó bán ásɔg abel nê. Mod ké nhóg eésaá awě ámad menyáké abel á dín ádêm, bonj ámbíd e pónde áhɔbē me mam mé mbéb á yāl.⁴⁰ Ayāle, kéznzée awě eetəŋgán syánē né adé ne syánē.⁴¹ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kéznzée awě abagé nyé ké kôb e mendíb ámwé á dín ádêm, áyāle nyédíí bad bé Krísto, atəŋgéné nime nsábe akud.

*Mekəgsen nime mébelte bad mbéb
(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)*

⁴² “Kéznzée awě abělté enén ndín e mwëndem echě edúbpé me mbéb, ébē mbonj átəə mó sánkalaa aláá á nkánj, béhúnéd-te mó á edíb é nkwě.⁴³ Nzé échonj ekáá ébelte we mbéb, esél chó, épim. Edé mbonj we ákud alongé áde déemaá' ne epɛd é yāl tómaa we áwónj mekáá mébe bonj bébwém we á dū-á-muú.*⁴⁵ Nzé échonj ekuu ébelte we mbéb,

* **9:43** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 44: Ahed, e'kuu ábē é'dyāg bad béewāgkē, muú nímed-te méédímē.

esél ch́, épm. Edé wε mboη ákud alongé áde déemaá' ne eped é yál t́maa wε áwónη mekuu méβε, boη bébwém wε á dŭ-á-muú.† 47 Nzé ádoη d́d ábelte wε mbéb, ehúd d́, épm. Edé mboη wε ásol á nkamlen ní Dyöb ne d́d ahóg t́maa wε áwónη ḿd méβε boη bébwém wε á dŭ-á-muú. 48 Ahead, 'e'kuu ábē é'dyāg bad béēwāgkē, muú nímed-te méēdīmēē.'

49 "Muú ményāā mod ké ahée á yál ngáne nkwx̃ rnyāηgēé á ndyééd-te. 50 Nkwē ḿbóó, boη nzé ḿbódé alaη, chán béhεle-se bényīnēd ḿ ampē? Nyényine' née nkwx̃, nyédyεε-'ε ne nsanη ne nhóg ne aníní."

10

*Ayáged t̃āηgene anan
dé mmwaád á e'wóngé
(Mat 19.1-12; Luk 16.18)*

1 Yesue anhidé ádē abwóg á hōm, ampōη á mbwóg e Judeya, áchābē á ped e edíb é Jordan eníní. Ndun e mod epagé'áá áwē, áyāgtē-'ε bó ngáne ámenténné bó ayáged. 2 Befarisia bémpē áwē ákæg ḿ. Bēnsedéd ḿ bánken, "Eched mbéndé ch́ch́ ebagé kunze nén mod ánan mwaád á e'wóngé-yε?" 3 Héε Yesue átimtanné bó aáken, "Chán mbéndé eche Mosεε ékalé?" 4 Bēnkwentén bán, "Mbéndé echē Mosεε ebagé kunze nén, mod áβε mwaád kálag echē elúmte nén bán, e'wóngé é'máá boη ānan ḿ." 5 Héε Yesue álāηgēé bó aá, "E'lel bé nlém á abum ábēn bóó bēmbēl boη Mosεε áβε nyé échén mbéndé.

† 9:45 Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 46: Ahead, e'kuu ábē é'dyāg bad béēwāgkē, muú nímed-te méēdīmēē.

⁶ Boŋ se á mbooted, áde Dyõb áhágé bad, anhǽg mmwaád bó mwenchóm. ⁷ ‘Né-ɔ́, mwenchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád. ⁸ Búmō bad bébe bétim mod nhóg.’ Né-ɔ́, béesaá ámpē bad bébe, boŋ bédii mod nhóg. ⁹ Né-ɔ́, échē Dyõb áládé, modmod eepáá.’ ¹⁰ Ade bétimé ámbid á ndáb-te, Yesue ábē bembapēē bēnsedéd mó t̄ngene dyam áde áhóbé. ¹¹ Héē Yesue álāngéé bó aá, “Kéznéé awě anané mwaád boŋ awón mmwaád ampée né akábé asón. ¹² Nzé mmwaád-te atēdté nchóm boŋ awóo mod ampée, né akábé asón.”

Yesue anāmté bēndem
(*Mat 19.13-15; Luk 18.15-17*)

¹³ Bad bēpēéné’áá bēndem wéē Yesue bán ábán bó ekáá á yǎl ánamed bó. Boŋ ábē bembapēē bēnkānē ábē bad áte. ¹⁴ Ade Yesue ányíné nē, anl̄ŋ, aláá-’ε ábē bembapēē aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nén nyaa e bad nēé bó chóó éwóo nkaml̄n rí Dyõb. ¹⁵ Ne mbále nlānge nyé nén mēé, kéznéé awě eékobe nkaml̄n rí Dyõb nēngáne mwēndem, éesónlé áwēd-te.” ¹⁶ Héē Yesue áládé ábē bán áte, ábānē bó mekáá á nló nhógē-nhógē, ánamté-’ε bó.

Nh̄n mí bad ne nkaml̄n rí Dyõb
(*Mat 19.16-30; Luk 18.18-30*)

¹⁷ Ade Yesue ábwógké eke ámpē, dóo mod nhóg ányágté áwē, abwóg mebóbón̄ áwē e’só-te, boŋ ásedté mó aá, “A-meléed a bwâm, dyam áhéé ntāngéné abel, ábel nén ríkud alongé áde déemaá?” ¹⁸ Héē Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé ékáá boŋ échogé me meléede a bwâm? Mod ké nhóg eesaá mod a bwâm étōmēé Dyõb dēmp̄en. ¹⁹ Ebíí

mbéndé éche éhóbe bán, ‘Weewúé’ mod, weekábé asón á ndáb e’wóngé, weechíbé’, weebídé mbón e metóm, weédōgē bad, beé sóó ne nyon edúbé.’”²⁰ Héé ane mod áhóbeé aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwëndemé.”²¹ Héé Yesue ánɔnéé mó chóón ne nlém mé edəŋge, bon əlāŋgē mó aá, “Dyam ahóg áhedne wε. Kǎg, ésóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étêd nímé mɔné, ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebelé nê, wǎkǔd nhɔn ádyōb. Ene pón dé éhyε éhíde mε.”²² Ade ane mod áwógé nê ansudén, asú-’ε ne ndutul á nlém-tê áyāle ambé nhɔn bwāmbwam.

²³ Héé Yesue ákúnné mǐd wée ábē bembapεε bon əlāŋgē bó aá, “Elél áte bwāmbwam behɔn bé bad ásól á nkamlɛn ní Dyōb.”²⁴ E’yale ábe Yesue bénkōmēd ábē bembapεε yāl áte. Ambád ahób ámpē aá, “A-baányan əlélé áte bwāmbwam ásól á nkamlɛn ní Dyōb!”²⁵ Edé mwǎn e akan sǎŋkalaa a nyam née Kaməl ápon á epɔn é ndɔnde tómaa nhɔn ní mod ásól á nkamlɛn ní Dyōb.”²⁶ Ade bembapεε béwógé nê yāl enkóm bó áte bwāmbwam. Héé bèn ne bèn behóbeé bánken, “Nzéé-’ɔ ahele ákud e’soóson?”²⁷ Héé Yesue ánɔnéé bó chóón, bon áhōbē aá, “Ne baányon nén déehelé se abenled, bon ne Dyōb dyamdyam déeléléé áte.”²⁸ Héé Petro áhóbeé aá, “Nɔné’, sētédte chōm ésyāāl áhíd wε.”²⁹ Dóo Yesue áhóbeé aá, “Ne mbále, nlāŋge nyé nén mée, kenzéé awé atédte eche ndáb, baányan, nyaá, sáá, bán ne eche mbwóg áyāl echēm, ne áyāl e nkalan ní bwām,³⁰ ákǔd tómaa ne nê á alonégé dé’ chii. Akǔd ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókel é ngen. Akǔd-tε káəŋne metake á dǐn ádēm. Akud-tε alonégé áde déemaá’ á pón dé échē

ehúe' ³¹ Bon bad híin ábe bédé á'sō bɔɔb bélyəg mbíd, híin-ne ábe bényəg mbíd bébē á'sō."

*Yesue ahábé ngen éche elónténé
éláán ngáne b'éwū' é mó
(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)*

³² Yesue ne ábē bembapεε békágé'áá á akuu á Jerusalem, mót-áá antómén bó. Yǎl enkóm ábē bembapεε áte bwāmbwam, mbwóg-ke ríkób bad ábe behídé'áá bó. Ade békagké nê, dɔɔ Yesue átímné ábē bembapεε á nkəg ámpē bon álāngē bó mam níme mébenléd ne mó. ³³ Héε áhóbεé áá, "Pón nyébíi bán dekag á Jerusalem, áwed-taá bébεé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bémbáá ne bemeléde bé mbéndé. Bót-ε bébĕ mbakú bán atəngéné awé, bébĕ-ε mó á mekáá mé bad ábe béεĕ bad bé alon á Israel. ³⁴ Béwelé mó, básobtád mó meléed á yǎl, báswādtāād mó e'tanjú, b'éwúú-'ε mó. Bon ámbíd e e'pun é'láán əpuú."

*Jemse bó Jonε béhede' e'tál
(Mat 20.20-28)*

³⁵ Ambíd e nê Jemse bó Jon, bán ábe Zebedie bēmpĕ wéε Yesue. Ade bépédé, bénlāā mó bán, "A meléed, dyam áde áde séhedeé bán ébele sé." ³⁶ Héε Yesue ásedtéé bó aáken, "Cheé nyéhedeé bán mbele nyé." ³⁷ Dɔɔ behóbεé bán, "Séhede bán áde wédyeé' é ádōn atii dé nkamlɛn, émwε sédyεε wε á nkəg, nhóg á ekáá émbáá aníní-'ε á ekáá é emwεd." ³⁸ Héε Yesue ákwentanné bó áá, "Nyéebíi' é chōm éche nyésedtéé. Nyéĕhĕl metuné níme mépēmēmē apém-ε? Nyéĕhĕl edusen é metuné éche mékudté akud-ε?" ³⁹ Dɔɔ békwentanné mó bán béhĕl. Héε Yesue álāngéé bó áá, "Nyéĕpēm metuné níme mépēmēmē,

nyēkūd edusen é metuné échě mékudté, ⁴⁰ bon meewóó'é kunze ápwed mod awě ädyéé me á ekáá é mbáá ké'ε á ekáá é emwed. Dyōb dōo débě nímé metii wée bad ábe ánábnédé mó.”

⁴¹ Ade ábínií bembapεε dyōm béwógé dyam áde Jemse bó Jon bésédté, bēnliin bó bwāmbwam. ⁴² Hée Yesue áchəgέé bó moosyáál benben bon álāngē bó aá, “Nyébíí nén bán bad ábe bébyééné née benkamlεε bé nkōnsé ne bad bémháá bé dyad, bēbenlad ngíne ákamlεn bad ábe bédé ásē echáb. ⁴³ Bon éetāngεnέé abé nê átínté echên. Kénzέé awě ahede aá móbê mod ambáá átínté echên, atāngéné abé mbəlede awên. ⁴⁴ Kénzέέ-ε awě ábē mod a'só átínté echên, atāngéné abé ntān a moosyáál. ⁴⁵ Ayāle ké Mwān-a-Moonyon eépedεé aá bad bēbenle mó, bon apedé ábele bad, ábe-ε áde alongé ákəde bad híin.”

*Yesue achōjté mod
awě ankwε ndím
(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)*

⁴⁶ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehidé'áá bó. Ade bémadté dyad áte nê, dōo bétané mod nhóg awě béchágé'áá bán Batimuse. Batimuse abédé-εé mwān awě Timause. Ankwε ndím. Andyéé á nkəg ní nzii, áchōmē bwēm. ⁴⁷ Ade áwógé bán Yesue a dyad á Nazaret mōo atóme' nê, ambootéd abón, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa míme Dabidε, wóg me ngəl!” ⁴⁸ Bad híin békánné'áá mó áte, bēlāngē-ε mó bán ádib nsəl. Bon mó-ε ambé ábōnē aá, “A-Mwān a Dabid, wóg me ngəl!” ⁴⁹ Hée Yesue átyéémé bon áhōbē aá, “Nyéchéle mó.” Dōo béchénlé, bēlāngē mó bán, “Weétāgē áte. Tyéém ámín achênle wε.” ⁵⁰ Hée ane

mod ábwémé kóte wíníí, apádé ásē, ápǎg-ke wée Yesue. ⁵¹ Hée Yesue ásedtéé mó aáken, “Cheé éhedéé wée mbéle wé?” Ane mod anhób aá, “A-meléed, nhede meé rnyínen ámpē.” ⁵² Hée Yesue álānggēé mó aá, “Kǎg, adúbe ádōñ ádíde wé bwām.” Ábwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áhīdē-’ε Yesue.

11

Yesue asólé á Jerusalem née kǎñ
(*Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jǎn 12.12-19*)

¹ Ade Yesue ne ábē bembapεε békwoǵé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábē bembapεε bébe á’sō, ² álāngē bó aá, “Nyékag á dyad áde áde nyé á’sō nē. Nzé nyēsólé sólén nyéētán née bétāngé etum é nchóm a ésel awě mod éedīidēē mbéd. Nyéhune mó, nyéhyεene’.” ³ Nzé mod asēdté nyé aáken, ‘Cheé ékǎá bon nyébelé nén?’ Nyéláa mó bán, ‘Sǎngwée atógnéné chó, ālōm-me chó ámbīd ábwōg-ábwōg.’ ” ⁴ Hée békíí bon bétānē’ etum é nchóm a ésel éche bétāngé á mmwe-ń-nzii bon béhunné’. ⁵ Hée bad ábe bentyēēm benben ne áhed bésedtéé bó bánken, “Cheé nyébeléé nē, nyéhunne échē ésel-ε?” ⁶ Bembapεε bēntimtén bó ngáne Yesue ánhōbpē aá béhōb. Dóo ábē bad-te bétédté bó bán békag. ⁷ Bēmpεén échē ésel wée Yesue, bétal chó échab mbóté ámīn bon mó-’ε ádiidé’. ⁸ Bad híin bētāl échab mbóté á nzii-tē ábe mó edúbé, ábíníí-’ε bésēlē’ e’kikag é’ mīí, bétalé’ á nzii-tē. ⁹ Bad ábe békágé’áá mó á’sō ne ábe béhídé’áá mó ámbīd béhágé’áá e’saad bán,
“Hosána, Mekεnag!
Nnam mbê ne ane awě apedé á dñn áde Sǎngwéeé.

¹⁰ Nnam níbê ne nkamlen níme echèd sáj Dabide, níme níhúé’.

Hosána, Mekεnag ne Dyöb áde ádé se ámín!”

¹¹ Yesue apedé-’aá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyöb. Ansimén ekíde ésyāāl. Ngáne pónde êmmadté átóm, antím ámbíd á Betani ne ábē bembapεε dyöm ne bébε.

Yesue abagé alín á ngəl ebómán

(Mat 21.18-19)

¹² Chän é’bíníí áde béhúé’é á Betani, nzaa enkób Yesue. ¹³ Annyín alín á ngəl nchabnede ne byaá ámín. Dóo ákíí áhed ányín nzé móhεle se mókud e’pum áwedé-mín. Ade ápédé áhed enkéntánné epum ké ehóg étóméé byaá áyāle enén pónde eebédeé pónde echē ngəl échyáá’é e’pum. ¹⁴ Héε álāngéé ábē bwel aá, “Wéechyáá’é epum ámpē mbéd.” Abē bembapεε bēnwōg áde Yesue áhóbé nê.

Yesue anané bekáb bé nyongé

á Ndáb-e-Dyöb

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jón 2.13-22)

¹⁵ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Jerusalem. Ade bépédé, ansól á Ndáb-e-Dyöb, ábootéd-te bad ábe békábé’áá dyön áwēd-te ananted. Ankuné betébele ábe bad bépénlé’áá mōné ámín mekuu ámín, ákūnē-’ε metii níme bad ábe bésómmé’áá mbəngé mekuu ámín. ¹⁶ Enkēmmwaá-’ε aá mod-mod átómεn chöm é nyongé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyöb-te. ¹⁷ Héε áyágtéé bó, áhōbē aá, “Eesaá mbále bán éténlédé nén bán, ‘Echem ndáb échəgnéd bán ndáb e mekáne e melon mésyāāl-ε?’

Boŋ nyêtimtê chò mbwəg mé bechíb!”¹⁸ Bepriɛ bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bənwōg áde Yesuɛ áhóbé nê, bébootéd-te nzii ahed áwúu mó. Boŋ bémbē mbwóg áyāle ndun e mod esyā́l echē embé áhed émbē menyáké ne mekan míme áyágté’áá.¹⁹ Ade ngukél épédé Yesuɛ ne ábē bembapɛɛ bēnhidé á dyad-tê wê.

Ayáged tâŋɛne alín á ngəl ádê dénwē

(Mat 21.20-22)

²⁰ Mbwembwɛ, áde bétiméé ámbíd, bényin ádê alín á ngəl ngáne áwédé kóŋne á nkaŋ.²¹ Héɛ Petro ákámtné dyaŋ áde Yesuɛ ámbɛnlé, boŋ álāŋgē mó aá, “A-Sáŋ, nəné’, alín á ngəl áde wēmbéé ebómán áwédé.”²² Héɛ Yesuɛ ákwɛntanné aá, “Nyédúbe Dyōb ne nlém ísyā́l.²³ Ne mbále, nlāŋge nyé nén mēé, kénzēé awē állā enén mbəod aá, ‘Hidé ásē, éhūn á edíb é nkwé-te’ boŋ adúbé ne nlém ísyā́l aá dyaŋ áde móhóbéé débɛnléd ésebán apide’, né débɛnléd.²⁴ Né-ɔ́, nlāŋge nyé mēé kéchéé éche mod ásédté Dyōb á mekáne-tê, boŋ adúbe nén aá móókud chò, ákūd-te chò.²⁵ Póndé ké ehéé echē étyéémé wéé mókannɛ’, nzé ewánléné mod meliŋgá, élagsɛn mó, ábel nén awōŋ Titéɛ awē adé ámín mó-’ɛ ámpē alagsɛn wɛ nímon mbéb.”*

Héé kunze eche Yesuɛ ébidé?

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷ Yesuɛ ne ábē bembapɛɛ bēmpě á Jerusalem ámpē. Ahyómmé’áá á Ndáb-e-Dyōb-te. Hê dɔ́

* **11:25** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 26: “Nzé nyéelagsán bad bémpee mbéb, ké awɛn Titéɛ awē adé ámín éelagsénné nyé mímen mbéb.”

beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé dyad bépédé áwē. ²⁸ Dóo bésedteé mó bánken, “Kunze ehéé éwóó âbel nímén mekan? Nzé-módé abagé-’ε we ene kunze?” ²⁹ Yesue ankwentén bó aá, “Meésedéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwënténé dó, né me-’ε mǎlāā nyé kunze echě níwóó âbel nímén mekan. ³⁰ Nzéé ambě Jone kunze âdusen bad? Dyöb-ε ngé baányon?” ³¹ Bën ne bën bêmbootéd apenten bánken, “Nzé dehóbé nén bán ‘Jone echě kunze enhúú ne Dyöb,’ né âsedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkǎη bon nyénkëndúbé mó?’ ³² Bon nzé dehóbé bán, ‘Echě kunze ehúú ne baányon?’ ” (Béwógé’áá bad mbwóg áyāle bad bésyāal bëndúbé bán Jone abédée nkal é’dáádəη.) ³³ Né-ōó, bēnkwentén Yesue bán, “Séebíi’é.” Yesue mó-’ε antimtén bó aá, “Né ké me-’ε ámpē méeláá’é nyé kunze echě níwóó âbel nímén mekan.”

12

*Ngan e bebel-bé-nsón
ábe bébébé nlém á abum
(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)*

¹ Héε Yesue ábóótédé ngan abenled ákalen bó. Anhób aá, “Mod nhóg ankwǎl nzag e e’pum é mel ábe bébenléé mǐm. Ankág chó, âbel bwál wée béminéé ábē e’pum é’ mel âbel mǐm, alón-’ε ebem wée bédyεε’é áwēd-te ânan menon. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbóó békǎb mbote áte, ákē á alonj démpēe. ² Néε pónde épédé echě bépádéé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm awě mbaledε wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mó ádē asii dé e’pum. ³ Héε ábē bebel-bé-nsón békóbé ane mbaledε, béwānēn mó, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngên. ⁴ Dóo

ane nwóó-nzag álómé mbàledε ampée. Bénlōgēn mó á nló, bėwógéd-te mó e'són. ⁵ Nwóó-nzag ambé alóm mbàledε ampée, ábê bad bėnwūū ane ámpē. Bėmběl melemlem ne ekud émpēe, bėbǝmé donge, bėwūē-ε ábíníí. ⁶ Mod awě anlyæg mó alóm abédée awe mwǎn-a-mwēnchóm awě ándəŋgé bwámbwam. Káəŋne á asóg, dǝó álóméé ane mwǎn ne mewēmtēn nén aá, 'Ngáne ádíí awem mwǎn, bėbē mó edúbé.' ⁷ Boŋ áde ábê bebel-bé-nsón bėnyíné née ane mwǎn áhúé'é, dǝó bēn ne bēn bėhóbéé bán, 'Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag déwúu mó ábel nén eche mbwóg ésuuned syánē.' ⁸ Héε bėkóbé mó, bėwūē' mó, bėbwém-me mó ndim ámbíd e e'ké." ⁹ Héε Yesue ásedtēe aáken, "Bǝǝb-pǝó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábê bebel-bé-nsón? Apě awúú bǝ, ábē-ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bėmpēe. ¹⁰ Eyale é Dyǝb éhóbe nén aá, 'Aláá áde belǝŋ-bé-ndáb bēnchenéé, dǝó átímé aláá dé etógnén abé.

¹¹ Sǎngwée mó abelé nén, édé-ε syánē menyáké á díđ-te. Nyéeláá'é nê-yε?" "

¹² Né-ǝó, bad bėmbáá bé Israel bėhédé'áá Yesue akób áyǎle bėmbíi bán áyǎle echáb dǝó ákálé enén ngan. Boŋ bėmbē mbwóg áyǎl e ene ndun e mod embé áhed. Né-ǝó bēntédé mó bėké.

*Nsedtéd tǎŋgene asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ Bénlōm Befarisia ne bad bé epepé éche Herǝde áke dé aseded Yesue dyam ábel nén bėkóbēn mó awusé. ¹⁴ Héε bėpédé áwē boŋ bėlǎngē mó nén bán, "A meléed, sėbíí nén bán ekale mbále. Weékwognádté modmod. Weebáá-ε bad mesó mé mbǝm. Boŋ ekonŋe bad mam mé Dyǝb ayáged.

Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désanḡe' tááse wéε Kaisεε, k̄η e Roma-ye?" ¹⁵ Bon Yesuε anchēm nímāb medogké, hée áseǵtéé aá, "Cheé nyékageé me. Nyéhyiined me m̄oné mé ekii r̄n̄on mó." ¹⁶ Hée bépééné m̄oné n̄imed bon áseǵté aáken, "Ediidinge éche nzéé chén, d̄in áde nzéé-'ε d̄én?" Bénkwentén mó bán, "Abe Kaisεε." ¹⁷ Dóo álāḡgeé bó aá, "Nyébag-kóo Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-ke Dyǵb éche édé é Dyǵb." Ade béwógé n̄e, yǵl enkóm bó áte.

Nseǵtéǵ t̄āḡene mpuu
(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸ Besadusia b̄emp̄ε wéε Yesuε. Béndübē bán mpuu méesaá ámb̄id e kwééd. Dóo béhóbéé bán, ¹⁹ "A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, 'Nzé mod awóo mmwaád bon awédé áde bó ane mmwaád bépedεé mwǵn awále, mwǵnyan a abum ahóg at̄āḡéné ane nkúd awón̄ ābel bon d̄in áde mwǵnyan déēb̄ōō.' ²⁰ Bóob-póo, bad bébéde mod saámbé ábe bémb̄id abum ahóg. Mod a'só anwón̄ mmwaád bon awé áde bó mmwaád ne bépedεé bán awále. ²¹ Mwǵnyan awē anhíd mó anwón̄ ane nkúd a mmwaád. Móm̄pē awé áde bó ane mmwaád bépedεé bán awále. Melemlem mé dyam m̄emb̄enléd ne awē alónténé beláán. ²² Káāḡ bó mod saámbé asyā́l b̄enwōḡ ane mmwaád béwé-'ε, áde bépedεé mwǵn awále. Káāḡne á asóg ane mmwaád móm̄pē anwé. ²³ Bóob-póo á pónde e mpuu, mmwaád awē nzéé ane mmwaád áchagnéǵté áyāle bó moosyā́l saámbé b̄enwōḡ mó?" ²⁴ Hée Yesuε átimtanné bó aá, "Nyépane' áyāle nyéesōḡtenéé ch̄m éche eyale é

Dyɔb éhóbeé, nyéesòntenée-’ε ngáne ngíne e Dyɔb ésógé abé. ²⁵ Póndé echě bad bépuú’έ ámbíd e kwééd, mewóngé méebáá ámpē. Bad bēbē nēngáne ángel éche édé ámīn, béewóhnéé. ²⁶ Βοῶβ-ρῶ, tângene mpuu, kíné nyéeláá’έ á kálag e Mosεε á eped échě éhóbe áyāle mwă bwel awě ahyáá’ááyε? Ahed, éténlédé bán áde Dyɔb álângeé Mosεε tângene Abrahamε, Aisige ne Jakɔβε ábe bēmmad awé, Dyɔb dénhōb aá, ‘Mée ndé Dyɔb áde Abrahamε, Aisige ne Jakɔβε.’ ²⁷ Nê álúmte nén bán bédé á alongé. Dyɔb ádíi Dyɔb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyɔb á bad ábe bēwédé. Nyépane’ bwāmbwam.”

*Mbéndé éβε éche étómténé etógnén abé
(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)*

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awě ambé áhed anwóg chòm éche béhóbeé. Adě ányíne aá Yesue abagé Besadusia nkwenten mí bwām, ansédéd Yesue aá, “A meléed, átínté e mbéndé ésyāāl, mbéndé ehéé etómténé etógnén abé?” ²⁹ Yesue ankwentén mó aá, “Mbéndé echě etómténé etógnén abé edíi mbéndé echě ehóbe nén aá, ‘A-bad bé Israel nyéwóglen: Sán gwéé áded Dyɔb, mwēmpen-εé adé Sán gwéé. ³⁰ Edəη Sán gwéé ádon Dyɔb ne mímonη nlém ísyāāl, ne échon edəádəη ésyāāl, ne rímōη mewēmten mésyāāl, édəη-’ε mó ne echon ngíne esyāál.’ ³¹ Echě elonténé éβε echě chómpē edé etógnén, edíi echě ehóbe nén aá, ‘Edəη mwānyonη nēngáne édás echon yāl.’ Mbéndé empée eésaa echě etómténé etógnén abé nēngáne échén éβε.” ³² Héε ane meléede a mbéndé álângeé Yesue aá, “A-meléed etəngéné. Ekalé mbále wéé

Dyöb ádfi ahóg, Dyöb démpēe déesaá-’ε étóméé mwēmpēn. ³³ Mod âdān-’ε mó ne nímē nlém nisyāāl, ne nímē mewēmtēn mésyāāl, ne eche ngíne esyāāl, âdān-’ε mwānyān ngáne ádáá eche yāl, atómténé etógnén abε tómaa âβε Dyöb mende níme béhyāntéé ne mende mémpēe.” ³⁴ Ade Yesue ányíné aá ane meléede a mbéndé ahóbné debyéé, anláá mó aá, “Nkamlēn ní Dyöb méechabnedéé wε yāl.” Ambíd enê modmod enkēnchǔ’ε Yesue dyamdyam asēded ámpē.

*Nsēdtéd tângene Ane-awě-Béwógté
(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)*

³⁵ Yesue ayógté’áá á Ndáb-e-Dyöb. Ahed dáo áhóbeé aáken, “Chán bemeléede bé mbéndé béhele béhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa níme kān Dabide? ³⁶ Dabide mwēn anhób áde Edáádān éche Esáá émbēē mó áte aá, ‘Sān Dyöbe anláá awēm Sāngwéé aá, Dyéé áwēm ekáá émbáá káān ne á pónde échē mébenlé bon ékógtéd ábōn bad bé ekōyí ámīn ne mekuu.’

³⁷ Néε Dabide mwēn ásébpé mó achæg aá Sāngwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áhēléé abé awe mwān?”

*Elébé tângene bemeléede bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)*

Ndun e mod ewóglánnáá Yesue áhed ne menyinge bwāmbwam. ³⁸ Ade áyógtéé bó anhób aá, “Nyétéd pónde ne bemeléede bé mbéndé, bédā’ mengombe níme níchábé ahyómen áte. Bédā-’ε bán bad bélente bó ne edúbé ésyāāl á mebwóg née á dyōn-tê nê. ³⁹ Bédā-’ε metii mé edúbé adyεε á ndáb é mekáne, bédān-’ε e’tól bé

edúbé á hõm á ngande. ⁴⁰ Bédume' mbwóg é bekúd, bédogné-'ε bad ntõh-ntõh mé mekáne. Békúd nkógsen míme ríchábé ámín."

Mende mé nkúd a mmwaád
(Luk 21.1-4)

⁴¹ Yesue andyεé benben ne ntyóg míme behágé'áá mone mé mende áte á Ndáb-e-Dyõb, ánoné' ngáne bad behāgkē mone áwēd-te. Ekud é behon bé bad behágé'áá ekud é mone. ⁴² Dóo ntógétõke a nkúd a mmwaád ápédé, bon ahāg mone mé ekii míme ndé ké bedálee bébe. ⁴³ Héε Yesue áchágé ábē bembapεε benben bon álāngē bó áá, "Ne mbále, nlānge nyé meé, mímén ntógétõke mé mmwaád rhédé mone tómaa áben behon bé bad besyāāl. ⁴⁴ Mone míme ábē bad behédé, ndii mone míme ríchóbé bó ásē, bon anén mmwaád ne atóg áde ádíí, ahédé mone rísyāāl míme áwóó, rísyāāl míme ámbēε atõgnan yāl."

13

Yesue ahóbé áá
bépan̄tēd Ndáb-e-Dyõb
(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Yesue ambíd á Ndáb-e-Dyõb. Ade ábidεé nē dóo awē mbapεε nhóg álāngεé mó áá, "A-meléed noné', meláá ne nlõntéd ní Ndáb-e-Dyõb mén míbóó bwāmbwam." ² Yesue ankwentén mó áá, "Enyíne' échén ngíne é nlõntéd-ε? Aláá ké ahóg déelyagké ámín e waáb, bépan̄tēd mó áte mésyāāl."

E'bébtéd é' mekan ábe bébenléd
(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Yesue ankε adyεε á ekone é Menzab mín. Echē Ekone ébédé á müde ní Ndáb-e-Dyõb. Ahed dóo

Petro, Jemse, Jone ne Andreyā bépédé boŋ bēlāngē mó wée bóbōō bēnpen bēbédé bán, ⁴“Láá sé pónde echē nímén mam mébenlédté, éláa-’ε sé e’chemléd ábe bēlūmēd bán pónde echē mébenlédté epedé.”

⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyétēd pónde nyēemwāg-ke se modmod ádog nyé. ⁶ Bad hiin bépě á dīn ádēm bēhōbē bán, ‘Mε-εé ndé Ane-awē-Béwógte.’ Bédōg-ke bad hiin. ⁷ Nzé nyēwógé bán nzum éwante’ ké’ε nyēwógé nzunze é nzum, nyēētāgē áte. Nén átāngéné abenled, boŋ nē déelūmtēē nén bán asóg ámáá ape. ⁸ Aloŋ ahóg détyēmēn ádíníí nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēmēn nímíníí. Ndōōb eēnāŋnéd mebwóg ne mebwóg, nzaa-’ε ēbē. Nén débē nēŋgāne mewε mé’sō níme mmwāád áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Nzé nímén mam mébóótédé-’ε abenled, nyétēden yāl pónde áyāle békōb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad bé kóte. Béwanén nyé á ndáb é mekáne, nyētyēm-mε á nkáásé á’sō é’ benkamlēne ne kāŋ é bad á yāl echēm. Nén débēnléd ábel nyékale bó nkalaŋ ní bwām. ¹⁰ Bétāngéné née bésébpé nkalaŋ ní bwām akal meloŋ mé nkōŋsé áte mésyāāl, boŋ asóg dépě. ¹¹ Nzé békóbé-’ε nyé boŋ bépééné nyé á kóte, nyēētāgē áte, áyāle dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene pónde epedé, nyéhōb kéchéé echē ébagnéd nyé, áyāle dyam áde nyéhōbpē débíd ne Edāédāŋ éche Esáá saké ne nyé. ¹² Bad bēbagé baányāŋ á mekáá mé bad bēmpēe áwúu bó. Besáá-bé-bān bēbēl melemlēn ne ábab bán. Bān-ne ámpē békunnén besáá bóōbe benyáá yāl ábel bēwúu bó. ¹³ Moosyāál ākōó nyé áyāl e dīn ádēm. Boŋ kénzēé awē ākaán nímē metake nlém káāŋ ne á asóg, ākūd e’soósoŋ.”

Dyam dé ébébtéd
(*Mat 24.15-28; Luk 21.20-24*)

¹⁴ “Nyéēnyīn nēe ekúkú é akan éche épεene e’sôn á’sō é’ Dyōb édíí wée énkéntánǵénné abé.” (Nyé ábe nyéláa’ mímén mekan nyésōnǵten mó bwám.) “Nzé nyēnyíne nê, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehélé, béke bésōm á e’kone mīn. ¹⁵ Mod awě adé á nnon í ndáb mīn eétǵné akε á ndáb-te átéd chōmchōm. ¹⁶ Mod awě mó-’ε adé á nzag-tē, eétimē ámbīd átéd eche sōte. ¹⁷ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwānǵtē nímé mesú. ¹⁸ Nyékānne nén bán, nén déebenlād ne nyé á pǵndé e nkóg áde ahéb ádíí ngīne bwāmbwam, ¹⁹ áyāle ndǵnge echē ēbē ábē e’pun, ēbē ndín echē eébédé mbéd bootya Dyōb áhage nkōnǵé ape epun é’chii. Dyamdyam nēe ádē déebenléd-taá ámpē mbéd. ²⁰ Boǵ Sǵnǵwéeé amaá ábē e’pun é’ metake asél áte. Nzé énkēmbé nê, né modmod éechōǵé. Boǵ á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e’pun áte. ²¹ Ene pǵndé nzé mod aláǵé nyé aá, ‘Nyénǵne’, Ane-awě-Béwǵgté mōnén’ káa, ‘Nǵné’ mōníníí, nyéedúbpé’. ²² Bad híin bēbīd, bó mod té ákalé metóm aá móo módē Ane-awě-Béwǵgté. Bekal bé’dǵdǵn bé metóm ámpē bēbīd. Bēbelé menyáké, bēlūmtē-’ε e’chemléd híin. Bēbel nén ábel boǵ bédog bad ábe Dyōb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²³ Nyétéd pǵndé. Nlǵǵé nyé nímén mam mésyāāl á’sō é’ pǵndé.

Epe é Mwān-a-Moonyon
ne asǵ dé nkōnǵé
(*Mat 24.29-31; Luk 21.25-28*)

24 “Abê e’pun-ne, áde póndé e ndaŋge ne étómmé tómén

‘etondɛɛ ákwɛ ehíntén,
ngɔn-ne esóg apɛn,

25 betintinɛ bɛ́bíd ámín béhūn ásɛ,
ngíne-’ɛ éche édé ámín énaŋned á e’dii.’

26 Ene póndé dɔ́o bényinnɛ née Mwǎn-a-Moonyon áhúé’é á mbag-tê ne ngum ne ehúmé é ngíne.

27 Alóm éche ángel á metóŋgé mé nkɔŋsé mésyā́l méniin, álad bad ábe Dyɔ́b ápwédé áte, bootya atóŋgé dé nkɔŋsé ahóg ápe ádíníí.

*Yesuɛ aá bad bétêd
eláŋsɛn ne alín á ngəl*

28 “Nyétêd eláŋsɛn ne alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békɔ́lɛ abided, nyêbele nyêbíí bán nchoŋ ídɛ benben. 29 Melemlem nzé nyényíné nímén mekan mésyā́l mébenlad, nyébíí nén bán, Mwǎn-a-Moonyon akwogé apɛ, adé-’ɛ benben.

30 Ne mbále, nláŋge nyé nén meé, enén nyonŋel e bad édíí ebé ámín boŋ nímén mekan mésyā́l mébenlád. 31 Nkoŋ mí mín ne nkɔŋsé bémaá boŋ ábêm e’yale bɛ́bɛ abé ne abé.

*Modmod eebii’ɛ epun
éche Mwǎn-a-Moonyon ápɛé
(Mat 24.36-44)*

32 “Modmod eebii’ɛ epun pɛn ké’ɛ póndé eché nímén mam mébenlédté. Ké ángel éche édé ámín éebii’ɛ, ké Mwǎn ámpɛ eebii’ɛ. Titée mwɛmpɛn mó abíí póndé eche nímén mekan mébenlédté.

33 Nyétêd póndé, nyéboŋsɛn, áyāle nyéebii’ɛ áde ene póndé épɛé. 34 Ebɛ nêŋgáne mod awɛ anlédé ekɛ akɛ, boŋ alyágnéd ábɛ bembɔledɛ ndáb, ábe

nhóg-téé míme nsón, aláá-'ε mod awě anone' mmwe mé e'ké aá ábele nsón bwám. ³⁵ Né-óó, nyétéd pónde áyāle nyéebíi'é ponde echě Sāngwéé a ndáb ápéé. Ahēle ápē ngukél, ké'ε melúde, ké'ε epog é mbwembwe, ké'ε mbwembwe. ³⁶ Nzé apedé taléd eetāngeneé née átáné née nyékúnéé. ³⁷ Né-óó, saké nyé bēnpēn rīlāngéé ádén dyam bon nīāngē moosyāal méé, 'Nyétéd pónde.' ”

14

Béhagke Yesue

(*Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53*)

¹ Enlyōg e'pun é'be, Ngande e Nnyíme-ámin ne e Ewele-é-Ngēn ápe áte. Beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé béhágé'áá mwane ákób Yesue á mesōom-té, áwúu mó. ² Bon bēnhōb bán, “Deébēlē nē á mbwe ní ngande áyāle né bad bēpēn epuutéd.”

Béwógté Yesue á Betani

(*Mat 26.6-13; Jōn 12.1-8*)

³ Yesue ambé á Betani á ndáb wéε Simone awě ankwě nkole mé meləŋ. Ade ádyágkē ndyééd nē, dōo mmwaád nhóg ápedé ne apom á dyōg dé elod é bwám áde dēnlēl nkun bwāmbwam. Adē dyōg bēbēnlé dō nád. Hē dōo ákógté nló mé epom bon ásyōgé Yesue áde dyōg á nló. ⁴ Bon donge á bad ábe bēbédé áhed bēnlīŋ bwāmbwam, bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Cheé ékáó bon anén mmwaád ábēbtē' enén ndín e dyōg? ⁵ Béhélé'áá-se bésóm ádén dyōg nkun míme ríchábé ámin, bétéd mímé mōné bēbē betóótōkē bé bad.” Né-óó, bēnhōbēn ane mmwaád bwāmbwam. ⁶ Bon Yesue anláá bó

aá, “Nyéchene mó. Cheé nyétagtée mó? Aběnlé me kase e dyam echě eboó bwám bwam. ⁷ Betóótókě bé bad bébē ne nyé pónđé ésyāāl, pónđé ké ehéé echě nyédáá-’ε bó awōngεν nyéhēle nyēwōngén bó, me pen méebáá ne nyé pónđé ésyāāl. ⁸ Abelé wée mekáá mépédé mó. Asyogé me dyōg á nló âbonſen nłime nımēm á’sō é’ pónđé. ⁹ Ne mbále, nłanđe nyé nén meé, kéhéé áde nkalan nı bwám mékanlédte nkōſé áte nısyāāl, bēhōb dyam áde anén mmwaád ábélé ákamten mó.”

Judase akwenténe Yesue asóm

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Ambíd e nê, mbapεε nhóg átıntê e bembapεε dyóm ne bébe awě béchógé’áá bán Judas Iskariōde ankě beprise bémbáá atán ábel bon ásóm Yesue áwāb. ¹¹ Beprise bémbáá bémbē menyiŋge ne dyam áde Judase ánłāā’é bó, bēhōb-pe bán bébě mó mōné. Né-ōó, Judase ambootéd nzii ahead ásóm Yesue.

Yesue ne ábē bembapεε bedyédé

Ndyééd e Nnyıme-ámın

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jōn 13.21-30)

¹² Bōob-pōó pónđé e ngande e Ewele-é-Ngēn empě. Mbwe mé’sō áde béwúē’áá bán bé nıdyōŋ nı mbód âbonſen ndyééd e Nnyıme-ámın, bembapεε ábe Yesue béntān Yesue, bésedté mó bánken, “Héé wédanđe wée sébonſen we ndyééd e Nnyıme-ámın?” ¹³ Dóó Yesue álóméé bembapεε bébe ne nlyógtén nén aá, “Nyékag á dyad-tê, mod ábomén nyé awě apémé apom dé mendıb, nyéhıde mó. ¹⁴ Nzé nyêpedé, nyéláa nwóó-ndáb bán, ‘Meléede ahóbé aáken, Héé toŋ e beken édıí echě módyēē

ndyééd e Nnyíme-ámìn áte ne ábē bembapεε? ¹⁵ Alūmēd nyé toŋ echě ekalé áte echě bémáá abonŋsen, bénábpé-’ε áte. Ene toŋ edé ámìn á ndábite. Nyébonŋsen syáā ndyééd áhed.” ¹⁶ Héε ábē bembapεε béhídté bon békág á dyad-tê. Béntān mekan mésyāāl ngáne Yesuε ánlāā’é bó, bēmbonŋsén-ne ndyééd e ngande e Nnyíme-ámìn. ¹⁷ Néε ngukél épédé Yesuε ne ábē bembapεε dyóm ne bébe bēmpě áhed. ¹⁸ Bedyágé’áá ndyééd á tébele. Póndé echě bedyákē ndyééd nê, dóo Yesuε áhóbéé áá, “Nlānge nyé nén mεé, nyé mod nhóg ábě mε á mekáá mé bad bé ekoyí, nyé nhóg awě adyág ndyééd ne mε.” ¹⁹ Nén dēmběl bembapεε bēnsudén bwāmbwam. Bēmbootéd mó aseded nhóg ámbíd e aníní bán, “Ndúbpé mεé saké mε.” ²⁰ Dóo átímtanné bó áá, “Mod nhóg átíntê nyé bad dyóm-ne-bébe, mod awě sūmō séētóde ewele á díse-tê atode ahóg. ²¹ Mwān-a-Moonyon áwē ngáne éténlédé bon medim ne ane mod awě ášōm mó. Ebágáá bwām ne ane mod nzé bēnkētogen mó achyáa.”

Ndyééd echě Sāngwée

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²² Ade Yesuε ne ábē bembapεε bedyákē ndyééd nê, dóo átédé ewele, ásāgnān Dyōb, bon ákabtáád áte, ábagé ábē bembapεε áhōbē áá, “Nyékob nén, yāl echēm nén.” ²³ Ámbíd e nê, antéd mbwendé mí mīm, ásāgnān Dyōb, ábagé bó. Bó moosyāál-le bémwág. ²⁴ Dóo Yesuε álāngeé bó áá, “Mmēm mekií mômén míme ísyógké á nló mí bad híin. Mmém mekií médií mekií mé melě mékōlē. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé nén mεé, méemwáá mímén mīm ámpé

káəŋ ne epun éche mémwēē mó ekóólé á nkamlɛn ní Dyòb.”²⁶ Bénkōn nkəŋgé mé nságnɛn. Néε béamáá akón, bēnkě á Ekone é Menzab.

Yesuε ahóbé ngáne

Petro abāŋgē mó á yāl

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jɔn 13.36-38)

²⁷ Yesuε anláá ábē bambapεε aá, “Nyé baásyāēl nyéenyágéd, nyétēdē mε. Ayāle éténlédé á kálag e Dyòb nén bán,

‘Měwūū nnən-a-mbód, mbód ésyāēl épəŋtéd áte.’ ”

²⁸ Dóo Yesuε áhóbεé aá, “Boŋ áde ápuúdté mε, mĕkĕ á’sō á Galilia áwed-taá nyétānnē mε.”²⁹ Dóo Petro áhóbεé aá, “Ké moosyāēl annyágéd átēdē wε, mε pɛn méetédéé wε.”³⁰ Dóo Yesuε álāŋgεé Petro aá, “Ne mbále, nlāŋge wε mεé, nkūū nén dĕn, nchóm-a-kúb adĕhób aá mótoō’ ngen éβε wĕbāŋ mε á yāl ngen éláán.”³¹ Héε Petro ábádtéé mó áte aá, “Ké nkəŋ móó bésēlēē mε, méebāŋgé wε áyāl mbéd.” Bambapεε ábíníí bésyāēl bómpē bĕnhōb melemlɛm.

Yesuε akánné á Getsɛmani

(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

³² Ambid e nĕ Yesuε ne ábē bambapεε bĕnkĕ á abwóg á hōm áde béchágé’áá bán Getsɛmani. Ade bépédé Yesuε anláá bó aá, “Nyédyεε hĕn, mε-’ε níke níkáne.”³³ Ankéén Petro, Jεmε ne Jɔnε ákáne. Ndəŋge ne metake híin bĕmpíí mó á nlém-tĕ.³⁴ Dóo álāŋgεé bó aá, “Ndəŋge echĕ edé mε á nlém, ehεle-sε ewúú mε. Nyélyəg hĕn, nyédyεεn mε epin.”³⁵ Ansídé á’sō, abwém yāl ásē, boŋ ákánnε’ aá nzé nzii edé echĕ ene pónidé e metake éhεléé se ébāmē mó, ébame.³⁶ Anhób aá, “A-Tĕ,

Titée, ehle ébel kéchéé. Kobén me nímén metuné. Bon ké nê, bël ngáne ébónnéde we, saké ngáne ébónnéde me.” ³⁷ Ade áamá akáne, antim ámbid wée ábê bembapεε béláán. Antán née békúnée. Dóo álângeé Petro aá, “A-Simōn, ekúne’-ε? Cheé ékáo bon weéhele awεsen ádyεen me epin ké háwa póg? ³⁸ Nyédyεε epin, nyékánne’-ε ábel nén Dyōb déemwäg-sε mekágsen mépiinéd nyé. Nlém ndáá abel bon ekob é yál édé mbwóg.” ³⁹ Antim ámbid ámpē, áke akáne melemlem ngáne ánsēbēē akáne. ⁴⁰ Ade átímé ámbid ámpē, antán née békúnée áyāle e’chó bémbe bó á díd bwāmbwam. Né-óo bénkēmbíí’ε chōm éche belângeé mó. ⁴¹ Ade átímé ámbid ngen éche élonťéné éláán dóo álângeé bó aá, “Nyélyāgε nyékúne’ nyékómme’-ε nyé áte-yε? Nê ákwógé! Póndé epedé echē bébεé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴² Nyépáde ásē dékag. Nyénone’, mod awē akií me ntúré mó ahúe’ nén.”

Békóbe Yesue

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12)

⁴³ Ehób éepedεé Yesue amaa á nsəl bon Judase ápag. Judase abédée mbapεε nhóg átinté e bembapεε dyōm-ne-bébe ábe Yesue. Ampē ne ndun e mod. Abé bad bēnwālē nkwaté ne mbid. Bepriεe bémháá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé Israel bóo bēnlōm bó. ⁴⁴ Bōōb-pōó, ntúré awe Yesue ammād bó e’chemléd abε aá, “Kénzée awē méhēē tâl, né mod awē nyéhεdεé mōne. Nyékōb mó, nyécháā’-ε mó bwām bon nyékεene mó.” ⁴⁵ Judase apedé’-aá pēén, átōmē’-ε wée Yesue. Anhób aá, “Ameléed.” Ahé’-ε mó tâl. ⁴⁶ Héε ábē bad békóbe Yesue, bēwéd-te mó acháā. ⁴⁷ Dóo mod nhóg átinté

e bad ábe bémbē ne Yesue ádólé nkwáté á abám, née átómté mó, asél-le ntân awě prise ambáámbáa etúu. ⁴⁸ Hée Yesue ásedtéé bó aá, “Nchíb mósó ndii awě nyéééné nkwáté ne mbid ahye dé akób-ε? ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyöb ne nyé, ní'yāgtē bad, nyéekóbe me. Bon e'yale é' kálag e Dyöb é'tāngéné alón.” ⁵⁰ Hê dósó bembapεε bésyāāl bétédte mó, bon bétómé mehélé. ⁵¹ Kódemod póg ebédé áhed, éhídē Yesue ámbid. Anwáá dásō esón é abad chēmpen. Abē bad bēnkōg bán békōb mó, ⁵² bon antóm mehélé ne nsób, áchennéd-te bó échē esón é abad.

Békáádté Yesue

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jōn 18.13-14, 19-24)

⁵³ Bad ábe bēnkōb Yesue bēnkéén mó wée Prise Ambáámbáa. Beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpě bélādēn áhed. ⁵⁴ Ade békεεnεé Yesue nē, Petro ahidé'áá mó ámbid mwā etūn kósōj asól á eyáde éche prise ambáámbáa. Andyéé áhed ne benon bé Ndáb-e-Dyöb, áwālē muú. ⁵⁵ Bōob-pós, beprise bémbáá ne bad bé káánsel bésyāāl bēhéde'áá bad ábe bēbid mbōj é metóm á nló wée Yesue ábel nén béwúu mó, bon bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Ekud é bad émbid mó mbōj é metóm á yāl, bon béēbédeé nsəl nhóg. ⁵⁷ Hée donge á bad bétyéémé ámīn, bon bēbidē mó mbōj é metóm bán, ⁵⁸ “Sēnwóg née áhóbé aá, ‘Měbootéd enén Ndáb-e-Dyöb echē baányonj bélóó, nlón empée, átintē e e'pun é'láán echē béelōnεé mekáá.’ ” ⁵⁹ Bon ké nē, échab mbōj é metóm énkēmbáá nsəl nhóg. ⁶⁰ Dósó prise ambáámbáa átyéémé ámīn

átíntê e bad bé káánsel, bon áseɗté Yesue aáken, “Weewóó’è dyamdyam ahób tângene dyam ádê ábén bad béhóbé wε á yǎl-ε?” ⁶¹ Bon Yesue andyéé mó ngên, enkênkobéé dyamdyam. Dóó ene prise ambáámbáa ésɛɗtéé mó ámpē aá, “Wε-εé edé Ane-awě-Béwógté, Mwǎn awě Dyǒb áde bad bébageé edúbé-yε?” ⁶² Héε Yesue ákwɛntanné aá, “Méé ndé, nyéɛnyín-ne ngáne Mwǎn-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyǒb a Ngum. Nyéɛnyín-ne née áhúε’é á mbag-tê ámín.” ⁶³ Héε prise ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén aá mólíí, bon áhōbē aá, “Mbónj éhéé émpē déhedéé? ⁶⁴ Nyêwógé née ásyáá’é Dyǒb. Cheé nyéhóbé á yǎl echê?” Héε bó moosyáál béhóbéé bán atáŋgéné awé. ⁶⁵ Donje á bad bēbootéd mó meléed asob á yǎl, békūtān mó mǐd, bēbómé mó, bélāŋgē-’ε mó bán, “Láá-’ε sé mod awě abómé wε.” Dóó bembaledε bétédé mó, bon bébootéd-tε mó abómted.

Petro abáá Yesue á yǎl

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jɔn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Wéε Petro ádyéé ásē nê á eyáde-tê, dóó mbaledε nhóg a mmwaád awě prise ambáámbáa ápédé. ⁶⁷ Annyín Petro awále muú. Dóó ásimné mó bon álāŋgē mó aá, “Wémpē wembé ne Yesue awě abídé á Nazaret.” ⁶⁸ Bon Petro ambánj échê ehób á yǎl, aá, “Meebíí’é, meesóŋtán-naá chǒm éche éhóbéé.” Amaá-aá ahób nê abíd-tε á mmwε. Ene pónDé chēn nchóm-a-kúb antónj. * ⁶⁹ Dóó ane mbaledε ányíné mó ámpē bon ábootéd bad ábe bēbédé bεnbεn aláa aá, “Anén mod adé nhóg awě mómpē

* **14:68** Donje á kálag dé’só déewóó’è Ene pónDé chēn nchóm-a-kúb antónj.

ahidé'áá Yesue.” ⁷⁰ Bon Petro ambán á yǎl ámpē. Eebeméé áte ámpē dǒo bad ábe béntyēem áhed bélāngéé Petro bán, “Mbále chó edé. Edé nhóg awě ahidé'áá Yesue, áyāle ebídé á Galilia.” ⁷¹ Bon Petro ambootéd yǎl ebómán abe ámwāg-ke melě aá, “Meebii'é anén mod awě nyétúbéé đin nê.” ⁷² Melemlem mé pǒndé nchóm-a-kúb antón ngen échě élónténé ébe. Héé Petro ákamténé chóm éche Yesue ánlaā'é mó aá, “Nchóm-a-kúb adêhób aá mótóo' ngen ébe wěbān me á yǎl ngen eláán.” Héé Petro ábǎnlé awé, ábooted-te achii.

15

Payledé akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jǎn 18.28-38)

¹ Bǐn é'sǎngé-'áá sǎngén, beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel, bemeléede bé mbéndé ne bad bé káánsel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bēnhǎn Yesue, bébāg-ke mó á mekáá wéé Payledé. ² Héé Payledé ásedtéé mó aáken, “Wε-εé edé kǎn e bad bé Israel-ε?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ³ Beprise bémbáá bémbān mó ekud é mekan á yǎl. ⁴ Héé Payledé ásedtéé mó ámpē aá, “Weewóó'é dyamyam áhób-ε? Mmǒn wógé' ekud é mekan échě béhóbéé wε á yǎl.” ⁵ Bon Yesue enkēnhóbpe dyamyam. Nê dénkōmēd Payledé yǎl áte.

Bán Yesue atǎngéné awé

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jǎn 18.39-19.16)

⁶ Bǒǒb-pǒó, émbē nén bán á Ngande e Nnyíme-ámín, Payledé ammentén mod a mbwǒg nhóg abíded á mbwǒg. Ane mod abágé'áá mod ké ahéé

awě bad bēnhēdēnné mó. ⁷ Ene póndé mod nhóg ambé á mbwəg awě béchógé'áá bán Barabase. Abédé ne bad ábe bentyēmēn nkamlēn í Roma. ⁸ Dóo ndun e mod épédé wéε Payledε, boη bēlāngē mó bán ábel ngáne áménténé bó abele. ⁹ Héε ásedtéé bó aáken, “Nyēhede' bán, míbítēd nyé kēn e bad bé Israel-ε?” ¹⁰ Abii áde ámbī'í'ε aá kónjí edé beprise bémbáá áte á yǎl wéε Yesue, dóo dēnkēn boη ásedēd bó nē. ¹¹ Boη beprise bémbáá békóné'áá ábē bad bán bēláa Payledε bán ábítēd bó dásō Barabase. ¹² Payledε ansedéd bó ámpē aá, “Chán-nō nyéhēdēé bán míbel ne mod awě nyéchəgέé bán kēn e bad bé Israel?” ¹³ Dóo bélébpeé e'saad bán, “Bomé mó á awəg.” ¹⁴ Héε Payledε ásedtéé bó aáken, “Ayāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Boη bēnnabé abón bán, “Bomé mó á awəg.” ¹⁵ Né-əó, ngáne Payledε áhédé'áá aá mókóded ábē bad mewēmtēn, ambítéd bó Barabase. Ambě kunze aá, sánze ébəm Yesue, boη béke bēbome-'ε mó á awəg.

Sánze éwélé Yesue
(*Mat 27.27-31; Jōn 19.2-3*)

¹⁶ Sánze éntēd Yesue, békēēn mó á eyáde é nkamlēnε, bēlād-tε baáb ábíníí áte áhed. ¹⁷ Bénwāād mó mengombe níme méyəge' níme méwágné mengombe mé kēn, bēlōn-'ε ekóté é mechə, bēhé mó á nló. ¹⁸ Dóo bēbóótédé mó awel, bēlenté mó bán, “A-kēn e bad bé Israel, edúbé ébē ne wel!” ¹⁹ Bébómé'áá mó ntón á nló, bésobtád mó meléed á yǎl, bēbwəgkē-'ε mó mebóbōn áwel mó. ²⁰ Ade bémáá mó awel, bēnhūd mó níme mengombe á yǎl, bétimēd mó éche mbóté chēn á yǎl. Néε bémádé nē, bēnkeēn mó áke dēbome mó á awəg.

Bébómmé Yesue á awəg
(*Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jən 19.17-27*)

²¹ Ade békagké nê, dóo bébómmé mod awě ambíd á dyad á Sirine. Dín démbē mó bán Siməne. Siməne abédéε sáá awě Alesandaa bó Refuse. Siməne atómé'áá ásól á dyad-tê. Dóo békóbé mó bon bényāgtē mó bán ápēm awəg áde Yesue. ²² Dóo bépédé hōm áde béchágé'áá bán, Golgota, awě adé nén bán, "Hōm dé Ebónǵél é Nló." ²³ Ahed bēmbě Yesue mīm míme béládténé ne bwel ábe béchagεé bán mía* bán ámwê, bon enkēnkwenténné amwé. ²⁴ Bēmbomé Yesue á awəg. Bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. ²⁵ Mbwεmbwε á ngəŋ abog dóo bébómmé mó á awəg. ²⁶ Chōm éche bēntenlé á awəg áwe nló mín álúmed nzom echě bébómmédé mó á awəg émbē nén bán, "Kəŋ e bad bé Israel." ²⁷ Bēmbomé-'ε bechíb bébe bómpē á awəg, nhóg á pɛd e ekáá émbáá eche Yesue, aníní-'ε á pɛd e ekáá é emwεd.†

²⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii benben ne áhed bébómé'áá nló, bēbwēmme-'ε mó nzyəŋ bán, "Ahá! Wenhób wεé mósəbōōtəd Ndáb-e-Dyōb, wεé mólōŋ-'ε chó ámpē áfínté e e'pun é'láán. ³⁰ Sōŋ-ə echon yəl bəəb, ésud ásē á awəg." ³¹ Melemlem nê dóo beprise bēmbáá ne bemeléde bé mbéndé bēwélé'áá mó. Bēn ne bēn bēhóbé'áá bán, "Achōŋté'áá bad, bəəb eéheléé eche yəl awōŋgen. ³² Mó awě ahóbé áá móo módē Ane-awě-Béwógté, áá móo módē-'ε kəŋ e bad bé Israel ásud-tóó ásē á awəg hē bəəb, dényín ábel

* **15:23** Mía: mébédéε bwel ábe bad bēbénládtáá ásuded mewε.

† **15:27** Donge á kálag dé'só ábádé nchoo 28: Adě nén ábénlédé, e'yale ábē é'ténlédé á kálag é Dyōb bēnlōn. Eténlédé nén bán, 'Béntōŋ mómpē á nchoo mé bebel bé mbéb.'

dédúbe.” Abê bechîb ábe bêmboméé á awog nchoo ne Yesue bompē bésyá’áá mó.

Kwééd eche Yesue

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jón 19.28-30)

³³ Ade kəd épédé, ehíntén ênkwě hõm ásyā̄l, kááh ne á ngáh éláán. ³⁴ Ade ngáh éláán épédé, Yesue anlébé esaád aá, “Elí, Elí, lámá sábatāni.” Nén adé nén bán, “A-Dyõb ádêm, a-Dyõb ádêm, cheé ékáá boḡ étédte me?” ³⁵ Néε donḡe á bad ábe bémbē benben béwógé nê, bénhõb bán, “Nyéwóge’, achênle Elaijaa aá áhye áwõḡgen mó.” ³⁶ Héε mod nhóg ányágté boḡ átédé kuchá, átoḡté’ á ebéntéd é mĩm-té, ásomé’ á ntõḡ boḡ áhāḡ mó á nsal aá ámwê. Anhób aá, “Nyémwε dényín nzé Elaijaa áhye mó asuded á awog.” ³⁷ Héε Yesue álébpé esaád boḡ ámiē-’ε nlém.

³⁸ Ene pón dé chèn abad áde dênkáb Ndáb é Dyõb áte, dênسالé áte e’pəd é’be bootya ámĩn kááh ápē-’ε ásē. ³⁹ Adě mod ambáá a sánze awě antyéém Yesue á’sõ-te ânõn mó ányíné ngáne Yesue áwédé,‡ anhób aá, “Ne mbále, anén mod abédéε Mwän a Dyõb.”

⁴⁰ Bebaád behóg bompē bémbē nchabnede bénõne’ mekan mésyā̄l míme mébenlad. Atínté e ábê bebaád, Maria Magdalene, Salome ne Maria awě achyáá Jemse asad bó Joseb, bémbē áhed. ⁴¹ Abén bebaád behídé’áá Yesue áde ámbēē á Galilia, béwõḡgān-ne mó. Ekud é bebaád émpēe éche bóbõõ bêmpě á Jerusalem chómpē émpě áhed.

Nlíme míme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jón 19.38-42)

‡ 15:39 Awédé: Donḡe á kálag dé’só áwóó álébpé esaád, awé-’ε.

42-43 Mod nhóg abédé awě béchágé'áá bán Josebe. Ambíd á dyad á Arimatia. Anén mod abédé mod e edúbé a káánsel embáá e bad bé Israel. Mómpe asiné'áá pónde echě nkamlen ní Dyöb mépéé. Ngáne émbēē mbwe mé mbonşén (nédē áde mbwe-mé-nkóme-áte nílyógé née chān), hée ákáá nlém, bon apag wée Payledē benben ne ngukél, álāngē mó aá ábe mó ndim míme Yesue. ⁴⁴ Ade Payledē áwógé bán Yesue amaá awé, yǎ enkóm mó áte. Hée álómé ane mod a mbáá a sánze achag bon ásedté mó ké Yesue amaá awé. ⁴⁵ Ade ene sánze élāngē mó aá Yesue awédé, dōó ákwénténé aá Josebe átéd míme ndím. ⁴⁶ Josebe anchān mbóm. Antéd Yesue ndim, ákāān mó ene mbóm, alímé-'e mó á soñ-tê echě bépwógé aláá áte. Ambíd ene, antínéd aláá á mbáá ákólēn nsəl ní soñ. ⁴⁷ Maria Magdalēne ne Maria awě anchyáá Josee bēnóné'áá wée bélimméé Yesue.

16

Yesue apuudé

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jōn 20.1-10)

¹ Ambíd e mbwe-mé-nkóme-áte Maria Magdalēne, Maria awě achyáá Jemse ne Salome, bēnchān dyöğ dé elod é bwām áke dé awóged ndim míme Yesue. ² Mbwembwe mé epun é'sō é Sōndé áde enyen étúbéé dōó békíí á soñ. ³ Ade békagké, dōó bésedtéé nhóg ne aníníí bánken, “Nzée áhūdē syānē aláá á nsəl ní soñ?” ⁴ Dōó bésádé díd, bon bényīnē bán bémáá áde aláá ahúd. Aláá áded dēnkəl bwāmbwam. ⁵ Hée bésólé á soñ-tê, bon bényīnē kódemod edyēé á nkag á ped e ekáá émbáá. Anhé megombe míme

mépúbe'. Nén dénkōbēd bó mbwóg bwâmbwam. ⁶ Hée ene kódemod élângeé bó aá, "Nyéebáá', mbíí mée nyéhede' Yesue, mod a Nazaret awé bembomée á awɔg. Apuúde, eesaá hén. Nyénɔne wée bennaádté mó. ⁷ Nyékag-kɔó bɔɔb nyéláa ábē bembapεε, tanɔge Petro, bán Yesue apuúde, 'Akag-ke á'sō á Galilia. Awed-taá nyényinnē mó ngáne ánlāá' é nyé.' " ⁸ Hée bébóótédé anɔɔ ne menyáké míme bényíné. Bémbid á son-té bébootéd-tε anyɔged. Béélânge-'áa modmod dyamdyam áyāle mbwóg ménkōb bó.

Nyaa póg echě Kálag e Makɔse ésógé*

16.9-20

*Yesue alúmté Maria Magdalene yāl
(Mat 28.9-10; Jɔn 20.11-18)*

⁹ Ade Yesue áamá apuu, epɔg é mbwεmbwε é epun é'sō é Sôndé, Maria Magdalene móó ánsēbēē yāl alúmed. Anén mmwaád móó Yesue ámbidēdtē e'dáádɔɔn bé mbéb saámbé áte. ¹⁰ Hée ane mmwaád ákíí bon álāngē bad ábe bóɔbe Yesue bébágé'áá. Antán née béchyé' é kwééd eche Yesue. ¹¹ Bon áde béwógé bán Yesue adé á alonɔgé, bán ane mmwaád anyíné-'ε mó, békéndúbéé.

*Yesue alúmté ábē bad bébe yāl
(Luk 24.13-35)*

¹² Ámbid e pónde Yesue anlúméd yāl wée ábē bad bémpee bébe áde bébídeé á dyad-té. Bon enén ngen anlúméd yāl nyaa émpēe. ¹³ Hée ábê bad

---

* **16:8** Donɔge á kálag dé'só déewóó' é nchoo 9-20.

bétimé ámbíd, béke béláá baáb ábíníí. Boŋ ké nê, baáb bê bénkëndúbéé.

*Yesue alúmté ábē bembapεε
dyôm ne nhóg yǎl*

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jǎn 20.19-23; Mbél 1.6-8)

¹⁴ Ámbíd e pón dé Yesue anlúmed yǎl wéε ábē bembapεε dyôm-ne-nhóg áde bédyágkē ndyééd. Bénkëndúbéé bad ábe bēnhōb bán bényíné mó áde ámáá apuu. Né-ǎó, ankáné bó áte aá béewóó'é adúbe, aá bélélé-'ε nlém á abum. ¹⁵ Anláá bó aá, “Nyékaŋ nkōŋsé áte nsyāāl, nyékanle bad bésyāāl nkalaŋ mí bwám. ¹⁶ Kénzée awě adúbpé boŋ bédusén-ne mó ákūd e'choóchoŋ, boŋ kénzée awě eedúbpe ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bédúbpé bēwōŋ ngíne ábel mam mé menyáké: bēbídte bad e'dǎǎdǎŋ bé mbéb áte á dǎn ádēm; bēhōbē-'ε mehób mékōālē. ¹⁸ Békōbēn nyǎ mekáá, ébenlé bó dyamdyam. Ké bémwē-'ε ké e'wε, ábē e'wε béebenlé bó dyamdyam. Bēbān bad bé nkole mekáá á yǎl, bad bé nkole bê bédyēē-'ε bwám.”

*Yesue apūmmé
(Luk 24.50-53; Mbél 1.9-11)*

¹⁹ Ade Sánǵú Yesue ámáá bó nímén mekan aláa, dǎó Dyōb ábélé boŋ ápūmē ámin. Andyéé Dyōb á ekáá émbáá. ²⁰ Héε bembapεε bēbídé, boŋ béke békale Eyale é Dyōb hǎm téé. Sánǵwéé ambé ne bó, ábē-'ε bó ngíne ábel mekan mé menyáké, álúmed nén aá chǎm éche bēhóbéé édé mbále.

Nyaa empée echě kálag e Makɔse ésógé†

16.9-10

[(9) Hée ábê bebaád békíí, boŋ bēlāngē Petro ne bad ábe bēmbē ne mó mekan mésyāāl níme bēnlyāgtēnnē bó, bēsēlē mó esóŋ-esóŋ. (10) Née nê átómé, Yesue mwēn anlóm bad nkōŋsé áte rísyāāl ákal nkalaŋ ní bwâm. Mmê nkalaŋ ní bwâm níme rísáá, méehəŋlánné. Mmê nkalaŋ rídíi nkalaŋ t̄ŋgene alonǵé áde dēbē á ngíndé ne á ngíndé.]

---

† **16:20** Donje á kálag dé'só ábádé ádén asóg á kálag ámbíd e nchoo 8.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48